

Verksamhetsplan 2025-2027 (-2029)

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsen.....	4
1.1	Övergripande om kommunen och kommunstyrelsens roll .	4
1.2	Organisation och styrmodell	5
1.3	Kommungemensamma prioriterade områden	8
1.4	Mål, inriktningar och uppdrag	13
1.5	Ekonomi, kommunövergripande.....	37
1.6	Kommunstyrelsens ekonomi	45
2	Kommunledning och stödfunktioner	48
2.1	Sektorns organisation	48
2.2	Sektorns ekonomi	48
2.3	Ekonomi och upphandling	50
2.4	Personal	50
2.5	Utvecklingsfunktion	51
3	Sektor för samhällsbyggnad	54
3.1	Sektorns organisation	54
3.2	Sektorns ekonomi	55
3.3	Plan- och exploatering	60
3.4	Trafik	61
3.5	Bygglov	62
3.6	Miljö- och hälsoskydd	64
4	Sektor för teknik och förvaltningsstöd	66
4.1	Sektorns organisation	66
4.2	Sektorns ekonomi	66
4.3	Fastighet	69
4.4	IT	70
4.5	Måltidsservice	71
4.6	Service	72
4.7	Städservice	73
4.8	Säkerhet	74

**Bilaga: Investeringar
Exploateringar**

1 Kommunstyrelsen

1.1 Övergripande om kommunen och kommunstyrelsens roll

Härryda kommun är en förortskommun i göteborgsregionen och ingår i det regionala samarbetet. Kommunen har historiskt haft en hög och jämn befolkningstillväxt och antalet invånare är ca 40 000.

Kommunstyrelsen (som också är krisledningsnämnd) utses av kommunfullmäktige och ansvarar genom sin förvaltning för att fullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp. Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har hand om samtliga verksamheter som kommunfullmäktige beslutat att inte lägga på annan nämnd, bolag, stiftelse eller förening. Det innebär att kommunstyrelsen är nämnd för bland annat samhällsbyggnadsfrågor, näringsliv, fastighet/lokaler, It, måltid, städ, hållbarhetsfrågor, krisledning, brottsförebyggande arbete och arbetsgivarfrågor.

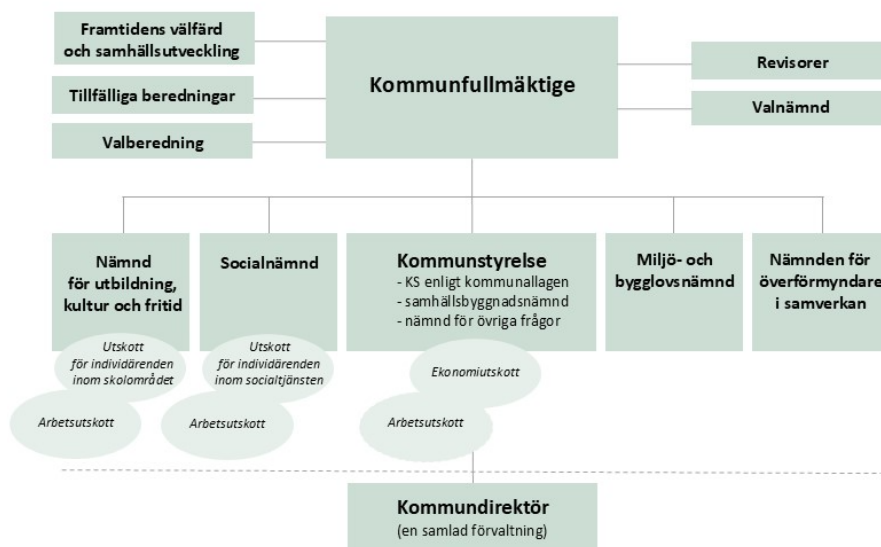
Obligatoriskt för alla kommuner är att ombesörja att det finns hälso- och miljöskydd och räddningstjänst. Även planering av infrastruktur, upprätta planer för byggnation och se till att det finns bostäder ingår i uppdraget.

Kommunstyrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställd vision, mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Med fokus på kärnverksamheterna, dvs obligatorisk och lagstadgad verksamhet inom styrelsens områden, ska styrelsen fullgöra sina uppgifter med kvalitet för den verksamheten riktar sig till och med effektiva arbetsformer för att utföra uppdragen.

1.2 Organisation och styrmodell

1.2.1 Politisk organisation

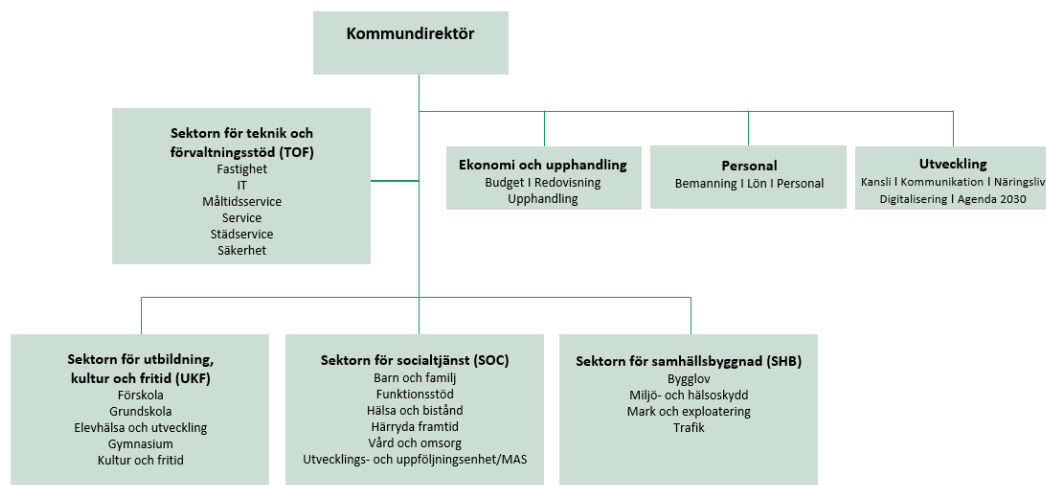
Kommunstyrelsen ansvarar för samhällsbyggnadsfrågor och andra kommunövergripande frågor. Nämnden för utbildning, kultur och fritid ansvarar för verksamheterna inom utbildning, kultur och fritid. Socialnämnden ansvarar för socialtjänst samt stöd och hjälp till individer och grupper. Miljö- och bygglövsnämnden fullgör kommunens uppgifter avseende myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet och byggnadsområdet.

1.2.2 Förvaltningens organisation

Härryda kommun har en förvaltning bestående av tre sektorer med fokus på kommunens kärnverksamhet; sektorn för utbildning, kultur och fritid, sektorn för socialtjänst samt sektorn för samhällsbyggnad. Dessutom finns en sektor för stöd till kärnverksamheten; sektorn för teknik och förvaltningsstöd samt tre centrala stödfunktioner ekonomi- och upphandlingsfunktionen, personalfunktionen samt utvecklingsfunktionen. Kommunstyrelsen är förvaltningschef och kommunens högsta tjänsteman. Varje sektor leds av en sektorchef.

Under hösten 2024 pågår en genomlysning av i huvudsak kommunstyrelsens- och sektorn för utbildning kultur och fritids verksamheter. Genomlysningen kommer troligtvis att innebära en förändring av organisationen. Bilden nedan visar nuvarande organisation.

1.2.3 Styrmodell

Styrmodellen innehåller följande delar:

Vision: Härryda – här vågar vi!

I Härryda kommun bygger vi framtiden. Här har människor och företag möjlighet att växa och blomstra. Här lyfter idéer och landar lösningar som håller för kommande generationer.

Våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft

Förhållningssätt

I Härryda kommun har vi ett gemensamt förhållningssätt som uttrycker hur vi vill vara och agera på jobbet, för att gemensamt förflytta kommunen mot visionen. Genom vårt förhållningssätt påverkar vi upplevelsen av Härryda kommun.

"Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer"

Verksamhetens grunduppdrag

Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid.

Ekonomiska ramar, prioriterade mål och kvalitet

Politikerna, inom parti, block eller annan gruppering utarbetar en strategisk plan som antas av kommunfullmäktige. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden, både vad gäller kommunens roll som serviceutförare och rollen som demokratiaktör/samhällsutvecklare.

Den årliga budgeten utgår från den strategiska planen. Budgeten som fastställs av kommunfullmäktige anger ekonomiska ramar och prioriterade mål, inriktningar och uppdrag. Utifrån detta utarbetas nämndspecifika verksamhetsplaner där även kvalitetsindikatorer ingår för att beskriva kvaliteten i grunduppdrag och inriktningar.

1.2.4 Planerings- och uppföljningsprocessen

Den strategiska planen

Den långsiktiga inriktningen för kommunen uttrycks i den strategiska plan som antas av kommunfullmäktige. Det är politikerna, inom parti, block eller annan gruppering som tar fram planen och den beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden.

Budget, mål och inriktningar

Den strategiska planen kompletteras med ett årligt beslut om budget, mål och inriktningar på en kommunövergripande nivå. Här pekas det som är särskilt viktigt kommande år ut. Beslut om detta fattas av kommunfullmäktige i juni varje år där även ekonomiska ramar för nämnderna fastställs. Utifrån kommunfullmäktiges strategiska plan och årliga budgetbeslut utarbetar kommunens nämnder mål och inriktningar för sitt verksamhetsområde. Däri framgår de särskilt prioriterade målen för året.

Verksamhetsplan

Förvaltningen får därefter i uppdrag att utarbeta förslag till verksamhetsplan som beskriver så väl verksamhetens grunduppdrag som hur verksamheten ska arbeta med de särskilt prioriterade målen. I verksamhetsplanen fördelas också budgetanslag per sektor och verksamhetsområde. Verksamhetsplanerna fastställs av kommunens nämnder i december och delges därefter till kommunfullmäktige.

Verksamhetsberättelse, bokslut och ekonomiska rapporter

Uppföljning av verksamhetsplanerna görs genom

- verksamhetsberättelse per 31 december, där det sker en fördjupad uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- delårsbokslut per 31 augusti, där det sker en uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- fyra ekonomiska rapporter med prognoser.

Detta innebär att kommunstyrelsen och kommunens nämnder får en samlad uppföljning av verksamheterna två gånger per år. Dessutom rapporteras vissa resultat och uppföljningar separat. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker där till kontinuerligt med hjälp av kvalitetsindikatorer och andra nyckeltal som redovisas till respektive nämnd.

1.3 Kommungemensamma prioriterade områden

1.3.1 Digital utveckling

Digitalisering är en metod för verksamhetsutveckling och omställning, enligt den definition som fastställts för Härryda kommun. För att maximera potentialen i digitala lösningar är det avgörande att systematiskt integrera digitalisering i kvalitets- och utvecklingsarbetet inom alla verksamheter. Digitala lösningar erbjuder stora möjligheter att leverera effektiva och innovativa tjänster inom kommunens kärnverksamheter, såsom socialtjänst och skola.

Digitaliseringsrådet, med representanter från respektive sektor, spelar en viktig roll i att styra och prioritera vilka digitaliseringsprojekt som förvaltningen ska fokusera på. Under det kommande året kommer exempelvis en bred satsning att genomföras för att använda AI som hjälpmedel i olika arbetssituationer. 700 medarbetare och chefer har fått tillgång till RISE-GPT, med syftet att utforska hur AI kan stödja, förenkla och effektivisera olika typer av arbetsuppgifter. Denna satsning kommer att utvärderas i slutet av 2025.

En effektiv förvaltning kräver inte bara tillhandahållande av digitala tjänster, utan också att dessa tjänster är utformade på ett användarvänligt och effektivt sätt. Genom att utöka möjligheterna för fler att nyttja ändamålsenliga digitala tjänster kan onödigt administration minska, samtidigt som tjänsteleveransen förbättras. Befintliga digitala tjänster ska bli färre och samordnas med fokus på nytta och enkelhet ur ett användarperspektiv.

Utvecklingen av funktionen "Mina sidor" fortsätter med utökad service för att ge invånare snabb, relevant och personligt anpassad digital service. Hantering av data är central för den digitala transformationen. Genom att förstå, analysera och använda data på rätt sätt kan tjänster skapas som verkligen svarar mot invånarnas behov.

1.3.2 Hållbar utveckling - Agenda 2030

Att implementera det av kommunfullmäktige beslutade hållbarhetsstrategiska programmet är centralt i kommunens hållbarhetsarbete. Programmet omfattar fem insatsområden: Demokrati och delaktighet, Klimatsmart och resurseffektiv, Näringsliv och sysselsättning, Robusta ekosystem och biologisk mångfald samt Trygghet, hälsa och livsvillkor. För att öka omställningskraften krävs ett brett engagemang, och samtliga verksamheter ska planera för insatser som bidrar till att uppnå målen.

Under 2025 precis som föregående år kompletteras det breda och långsiktiga arbetet med ett eller två så kallade spetsområden, där tydliga och skarpa mål sätts för konkret genomförande under året. För 2025 har två spetsområden identifierats: Sortering av avfall: Detta arbete påbörjades under 2024 men behöver ytterligare fokus för att inkludera samtliga verksamheter inom förvaltningen. Cirkulära möbelflöden: Detta område har valts ut eftersom arbetet nu går in i en fas där det handlar om att förändra beteenden.

Det tvärsektorierella projektet Ortsbaserat utvecklingsarbete i Rävlanda fortsätter

även under 2025. Fokus ligger på att skapa ytterligare delaktighet i områdets utveckling, öka den upplevda tryggheten samt säkerställa att de framsteg som gjorts kan leva vidare och utvecklas ytterligare över tid. Kunskapshöjande insatser inom psykisk hälsa är fortsatt prioriterade. Dessa insatser riktar sig både till kommuninvånare och till chefer och medarbetare inom förvaltningen. Målet är att minska stigmat kring psykisk ohälsa, öka medvetenheten om psykisk hälsas påverkan samt öka kännedomen om tillgänglig hjälp och vägledning.

Planen för en fossiloberoende förvaltning till 2030 reviderades inför 2024 för att aktualisera insatserna och öka omställningstakten. Insatserna är både långsiktiga och kortsiktiga och berör hela förvaltningen. Åtgärder inkluderar att minska behovet av resor och transporter, optimera lokalanvändningen och förbättra styrningen av inköp. Planens kortsiktiga mål kommer att revideras inför 2025. Arbetet utifrån policyn för en giftfri kommun fortsätter, med särskilt fokus på verksamheter som möter barn och unga.

1.3.3 Kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjning syftar till att säkerställa att vi har rätt kompetens på rätt plats vid rätt tidpunkt. Det innebär att arbetsgivaren behöver attrahera och rekrytera rätt kompetens, behålla, tillvarata och utveckla den kompetens som redan finns, samt ställa om och avveckla kompetens på ett bra sätt.

För att kunna konkurrera om kompetent arbetskraft och därmed säkra den framtida personalförsörjningen är det betydelsefullt att vara en attraktiv arbetsgivare. För att lyckas med detta behöver organisationen arbeta aktivt, strategiskt och operativt med att skapa bästa möjliga förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera service och stöd med god kvalitet till de som bor, verkar och vistas i vår kommun. Det personalpolitiska programmet är en betydelsefull del i arbetet att bygga en gemensam stadig grund för alla medarbetare i kommunen.

ARUBA-modellen (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla) samt Sveriges kommuner och regioners (SKR) nio strategier för kompetensförsörjning används som grund för arbetet. Dessa strategier hjälper oss att bestämma lokala aktiviteter och strategier som fokus ska ligga på.

Under 2025 kommer arbetet främst att fokusera på områdena utveckla och behålla. Dessa områden har valts ut med hänsyn till de omorganisationer som ägt rum under 2024 och den rådande lågkonjunkturen. Inom utveckla och behålla kommer arbetet vara inriktat på att vidareutveckla och förbättra arbetssätten, för att bättre kunna ta vara på och utveckla medarbetares kapacitet och kompetens.

Inom både utveckla och behålla kommer en del av arbetet att vara inriktat på ledarskap. Syftet är att se på faktorer som kan stärka ledarskapet och som även kan bidra till ett hållbart ledarskap.

Sammanfattningsvis kommer arbetet med kompetensförsörjning under 2025 att fokusera på att utveckla och behålla vår befintliga personal. Genom att prioritera dessa områden kan förvaltningen verka för hållbara och engagerade medarbetare som kan fortsätta att leverera god kvalitativ service till vår kommun.

1.3.4 Näringsliv

Arbetet med att långsiktigt och uthålligt utvecklas till Sveriges bästa näringslivskommun är en gemensam angelägenhet för hela kommunen. De grundläggande styrdokumenterna för detta arbete är det näringslivsstrategiska programmet och näringslivspolicyn.

Service till företag är en central del i att vara en serviceorganisation med myndighetsansvar. Konkret förbättringsarbete genomförs utifrån resultaten i undersökningen Insikt, som mäter hur företagen upplevt kontakten med kommunen i samband med myndighetsutövning av olika slag. Arbetet formas också av resultatet från Svenskt näringslivs attitydundersökning av företagsklimatet. Fokus för 2025 kommer att vara på trygghet, mer byggbar mark för företagsetableringar samt kompetensförsörjning.

Genom att koppla samman målet om "Sveriges bästa skola" med näringslivsfrågorna kan vi stärka båda områdena och därmed stärka kompetensförsörjningen. Under 2025 kommer det samarbetet att ytterligare fördjupas i arbetet med Framtidsplanen.

Det är också viktigt att integrera näringslivsperspektivet tidigt i samhällsplaneringsprocesserna där näringslivsenhetens arbete på flera sätt är centralt för att underlätta företagets interaktion med kommunen. Inom platsutvecklingen belyses trygghetsperspektivet och vikten av att skapa attraktiva platser för våra medborgare och näringsliv.

Kommunens kärnverksamheter, som förskolor, skolor, äldreomsorg, fritids- och kulturverksamheter, ska hålla hög kvalitet, vilket också påverkar företagsklimatet positivt. Alla medarbetare bör förstå sin roll i detta arbete, och den årliga "Näringslivsveckan" ger inspiration och kunskap.

Kommunen ska vara tillgänglig och ha en nära dialog med företagen genom kontinuerliga företagsbesök, bokade möten och företagsfrukostar. En särskild företagsbesöksdag genomförs där politiker och tjänstepersoner besöker ett 30-tal företag. För att förbättra företagsklimatet ytterligare fokuserar verksamheten på kommunikation genom nyhetsbrev, nyhetsartiklar och sociala medier.

1.3.5 Trygghet

I den av fullmäktige antagna strategiska planen för mandatperioden lyfts trygghet fram som ett viktigt område för samhällsutvecklingen i kommunen. Kommunfullmäktige har fastställt att ökad trygghet och brottsförebyggande arbete ska vara ett prioriterat mål för kommunen år 2025. Kommunstyrelsen och nämnderna har därför formulerat både prioriterade mål och specifika uppdrag inom dessa områden. Här presenteras en sammanfattning av det arbete som utförs för att nå dessa mål.

Trygghet är ett av de kommungemensamma områden som involverar hela förvaltningen. Det är en strategisk och övergripande fråga som kräver tvärsektorieellt arbete. Eftersom trygghet är ett mångfasetterat och komplext område, krävs både strategiska och långsiktiga insatser samt konkreta åtgärder här och nu. Samverkan är avgörande för att nå målen, både internt inom förvaltningen

och kommunkoncernen samt externt med andra myndigheter, företag, föreningar och civilsamhället i stort.

Det dagliga arbetet i kommunens kärnverksamheter bidrar på många sätt till att skapa trygghet. Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Under året genomförs ytterligare kunskapshöjande insatser riktade till både chefer och medarbetare. Arbetet med trygghet är nära kopplat till det brottsförebyggande arbetet, och många brottsförebyggande åtgärder har även trygghetshöjande effekter.

Den 1 juli 2023 trädde lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Lagen ålägger kommunerna ett särskilt ansvar för det brottsförebyggande arbetet och specificerar konkreta skyldigheter. En kartläggning av brottslighetens omfattning och konsekvenser har genomförts, en analys av orsaker pågår, och en åtgärdsplan för att förebygga brott ska utarbetas. En utvecklingsledare med inriktning på brottsförebyggande arbete har fått i uppdrag att driva och samordna detta arbete. Uppdraget inkluderar även att implementera en ny organisation med en politisk styrgrupp för styrning, beredning och uppföljning av det brottsförebyggande arbetet. Ett strategiskt forum för samverkan och samordning, både internt och externt, samt ett trygghetsforum som syftar till att nå ut till fler grupper och fånga upp synpunkter och förslag på ytterligare åtgärder.

Ordningsvakter har regelbunden närvaro i Mölnlycke och Landvetter centrum enligt beslutade LOV3-områden. Syftet är att öka tryggheten för de som rör sig i kommunens centrumdelar, och all områdesbevakning arbetar därför relationsbyggande. Utöver ordningsvakter används även väktare som bevakar kommunens fastigheter i samtliga kommundelar. Omfattning och prioriteringar justeras utifrån rapportering, iakttagelser och rådande lägesbild. En annan viktig del för att skapa trygga centrum i kommunen är det löpande samverkansarbetet med fastighetsägare och näringsidkare. Arbetet handlar om att underhålla och utveckla centrummiljöer med trivselskapande åtgärder för att skapa attraktiva platser som upplevs som trygga under dygnets alla timmar. Konceptet med gemensamma trygghetsvandringar är ett annat verktyg för konkreta insatser och utvecklad samverkan. Dessa kommer att genomföras på ytterligare platser under året.

1.3.6 Systematisk kvalitetsuppföljning

I den av fullmäktige antagna strategiska planen för mandatperioden lyfts systematisk kvalitetsuppföljning fram som ett viktigt område för utveckling. Kommunstyrelsen och nämnderna har gett förvaltningen flera uppdrag att skapa systematisk uppföljning inom olika områden, gemensamt för uppdragen är att principen om uppföljning – analys – åtgärder som är rullande på årsbasis, lyfts fram som viktigt för att skapa systematik. Systematiskt kvalitetsarbete ska syfta till att synliggöra kvalitet och likvärdighet i kommunen, vad vi gör, hur och varför och vad det leder till. Det systematiska kvalitetsarbetet ska vara samordnat och känt genom hela förvaltningen. Systematisk kvalitetsuppföljning berör hela förvaltningen och är en strategisk och övergripande fråga som kräver

tvärsektoriellt arbete. På uppdrag av kommundirektören har en tvärsektoriell arbetsgrupp skapats för att utveckla arbete med systematisk kvalitetsuppföljning. Arbetsgruppen kommer att fortsätta sitt arbete under 2025. Uppdraget är att utveckla samordningen och systematiken i kvalitetsarbetet, förvaltningsgemensamma metoder och arbetssätt samt att skapa förbättrad rapportering avseende resultat, analys, åtgärder och uppföljning. Utgångspunkten i arbetet är kvaliteten i grunduppdragen. Arbetsprocessen bedöms vara långsiktig och kommer pågå under längre tid och förändringar i arbetssätt kommer införas stegvis.

1.4 Mål, inriktningar och uppdrag

1.4.1 Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

1.4.1.1 Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att mål och riktlinjer för verksamheten ska beaktas och att finansiella mål ska anges. De finansiella målen utgör ett verktyg för att kunna bedöma den finansiella situationen och utvecklingen, och därmed fastslå om kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv. Kommunfullmäktiges finansiella mål syftar bland annat till att klara av framtida pensionsutbetalningar utan att urholka kommunens likviditet. Målen mäts och analyseras både i ett rullande fyraårsperspektiv och sett till det enskilda året.

1.4.1.1.1 Soliditeten ökar med en procentenhet per år

Soliditeten beskriver kommunens betalningsförmåga på lång sikt och visar på hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats via resultaten och samlats under eget kapital. Kommunen redovisar endast soliditet enligt fullfonderingsmodellen. Målsättningen är att soliditeten ska öka med en procentenhet. I bokslut 2023 var kommunens soliditet 57 procent, vilket var en ökning jämfört med året innan om 2 procentenheter. Ökningen förklaras dels av ett gott resultat, dels av att kommunen inte längre har några banklån. Delar av tidigare lån övertogs av HVAAB och resterande lån amorterades av. För 2024 budgeteras soliditeten 52 procent. Prognosen för 2024 visar på högre soliditetsnivåer då resultatet väntas bli bättre än budgeterat samt att investeringsvolymen inte når upp till budgeterade nivåer.

Under planperioden förväntas soliditeten öka från 57 procent år 2023 till 63 procent år 2027. Den årliga ökningen förväntas överstiga en procentenhet, och det finansiella målet – att soliditeten ska öka med en procentenhet per år – kommer att uppnås både på årsbasis och över ett rullande fyraårsperspektiv.

Indikator/mått	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Förändring av soliditet	2	-5	6	2	3
Soliditet, rullande fyra	6,5	5	3,5	1,25	1,5

1.4.1.1.2 Resultatet är 2,5 procent av skatter och generella statsbidrag

Till följd av den höga inflationen har pensionskostnaderna ökat kraftigt under 2023 och särskilt under 2024. Jämfört med 2022 har kostnaderna stigit markant. Från och med 2025 förväntas inflationen dock sjunka, och pensionskostnaderna väntas därmed nästan halveras. Detta bidrar till att de budgeterade resultaten för 2025 och 2026 ökar avsevärt jämfört med 2024. De budgeterade resultaten för

2025 och 2026 innebär att det finansiella målet, "Resultaten ska motsvara 2,5 procent av skatter och generella bidrag", uppnås både för de enskilda åren 2025–2027 samt i ett rullande fyraårsperspektiv.

Indikator/mått	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag	9,9	1,1	3,6	4,4	4,7
Resultatandel, rullande fyra	11,4	6,5	6,7	4,75	3,5

1.4.1.2 Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen avser bostadsbyggande, förskoleverksamheten, grundskola och gymnasiet samt bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Nedan redovisas fastställda verksamhetsmål för styrelsens/nämndens ansvarsområden.

1.4.1.2.1 Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer

En produktionsplan för bostäder och verksamheter upprättas med en genomförandetid på fem år och revideras årligen. Produktionsplanen är ett centralt planeringsverktyg för att stödja befolkningstillväxten och fungerar samtidigt som ett viktigt underlag för andra sektorer inom kommunen. Från och med 2025 kommer samhällsbyggnadssektorn även att ta fram en årlig Startplan, som ska antas av kommunstyrelsen och innehålla de detaljplaner som ska startas under året. Detta ger en tydlig prioritering av projekt som bidrar till att uppfylla kommunens mål för befolkningsökning.

Genom exploateringsavtal med olika aktörer skapas möjligheter att erbjuda ett varierat utbud av bostäder, samtidigt som konkurrensen bland bostadsproducenter utnyttjas för att säkerställa hög kvalitet och kostnadseffektivitet.

Det nuvarande konjunkturläget har medfört att bostadsbyggandet inom redan antagna detaljplaner inte har startat i den omfattning som förväntats, vilket påverkar antalet färdigställda lägenheter och därmed kommunens möjlighet att nå sina befolkningsmål. En utmaning i detta sammanhang är att kommunen har begränsade möjligheter att påverka byggstarten, då de flesta antagna detaljplanerna är på privat mark. För närvarande finns kapacitet att bygga cirka 1 800 bostäder inom detaljplaner som har vunnit laga kraft men där byggandet ännu inte har påbörjats. Dessutom inrymmer pågående detaljplaner och beviljade planbeskedsansökningar potential för ytterligare 3 000–4 000 bostäder.

Trots rådande utmaningar bedöms målen för befolkningsutveckling kunna uppnås på längre sikt, tack vare det stora antalet bostäder som redan ingår i antagna och pågående detaljplaner.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Befolkningsstillväxt, (%)	0,7	2	1,94	0,3
Antal färdigställda lägenheter	201	389	496	227
Andel av större exploateringsområden med alla tre upplåtelseformerna, %.	80	80	80	60
Antal varianter på lägenhetsstorlekar i nyproducerade områden med flerbostadshus (1–5 rum och kök).	5	4	5	4

1.4.1.3 Nämndens samlade arbete för att nå en ekonomi i balans samt uppnå verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

En kommunövergripande rutin för prognosarbetet har tagits fram i syfte att stärka den ekonomiska uppföljningen inom samtliga nämnder. Rutinen tydliggör ansvarsfördelningen för respektive roll, som ansvarar för att analysera och rapportera ekonomisk prognos samt implementera åtgärder. Detta för att möjliggöra en proaktiv hantering av avvikelser för att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet och nå en budget i balans.

Samhällsbyggnad

Ekonomi i balans

Under 2024 har sektorn genomfört en omorganisation, inklusive en minskning av åtta tjänster, för att säkerställa budget i balans. Inför 2025 kommer sektorn att noggrant följa upp både intäkter och kostnader för att snabbt kunna agera om ytterligare åtgärder skulle behövas för att hålla budgeten i balans.

En viktig förändring som införts under slutet av 2024 är att bolaget för Landvetter Södra och samhällsbyggnadssektorn nu har gemensam ledning genom att VD för bolaget även är samhällsbyggnadschef. Syftet är att skapa en mer ändamålsenlig och effektiv organisation som bättre utnyttjar resurser och förbättrar samordningen mellan de båda verksamheterna.

Som en del av internkontrollplanen genomför sektorn även en översyn av sina faktureringsrutiner och avtal. Detta arbete kommer att resultera i nya rutiner som säkerställer att rätt intäkter kommer in och att rätt kostnader betalas. Därtill har verksamheterna för plan, bygglov samt miljö- och hälsoskydd gjort en översyn av taxorna för myndighetsutövningen, med målet att säkerställa full kostnadstäckning för verksamheternas tjänster.

Tidsredovisning och kvalitets- och kostnadskontroll av arbetade timmar

Erfarenheter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) visar att handläggningstiden för medarbetare schablonmässigt utgör cirka 60 % av medarbetarens totala årsarbetstid. Detta innebär att 60 % av årsarbetstiden bedöms vara effektiv handläggningstid. Resterande tid går på en aggregerad nivå åt till nödvändiga uppgifter såsom möten, utbildningar, administrativa uppgifter, och andra viktiga aktiviteter för verksamhetens funktion så som verksamhetsförbättringar. En normal årsarbetstid brukar sägas utgöra 1 600 timmar. I sektorns redovisning har därför en schablon om 1 000 timmar per

medarbetare och år använts som möjlig debiterbar/aktiverbar handläggningstid.

Redovisning av tid på sektorn 2024

Sedan 2019 har medarbetarna på samhällsbyggnad redovisat tid på allt mer detaljerad nivå. Initialt omfattade redovisningen endast exploateringsprojekt, men under 2024 infördes tidsföring på all handläggningstid. Det är varje chefs ansvar att ha god kännedom om medarbetarnas arbetade tid, följa upp kvaliteten i arbetet och säkerställa att rätt person utför rätt uppdrag vid rätt tidpunkt. Det är därför även chefens ansvar att säkerställa att såväl antalet arbetstimmar som debiteras/aktiveras, som kvaliteten på dessa timmar gagnar och gynnar projektet/eller den leverans medarbetaren har att utföra. Från och med 1 november 2024 godkänner projektchef i Landvetter Södra antal nedlagda timmar utifrån kvantitet och kvalitet för att säkra kontrollen över projektekonomi. Detta är ett första steg att ha fokus på projektperspektivet snarare än linjeperspektivet. Hur och på vilket sätt detta sedan skall föras vidare till övriga projekt på sektorn kommer sektorn att arbeta vidare med under året.

Den nedlagda tiden på projekt sammanställs och bokförs, efter kvantitets- och kvalitetskontroll av respektive linjeföring, av ekonom, och beläggningsgraden redovisas per verksamhet. Beläggningsgraden mäter hur stor andel av den tillgängliga handläggningstiden som faktiskt används i projekt. För att ge en tydligare bild av hur tiden fördelas mellan olika verksamheter redovisar sektorn även andel av handläggningstiden för olika typer av projekt: exploateringsdrivna detaljplaner där exploatören står för kostnaderna, exploateringsprojekt på kommunens mark där kostnader täcks genom planavgifter eller plankostnadsavtal, investeringsprojekt som avser kommunens egna initiativ, exempelvis trafikmiljöåtgärder, samt arbete med andra planer och projekt, exempelvis översiktsplan.

Utvecklad redovisning av tid framöver

Framöver ser sektorn ett behov av att fortsätta utveckla uppföljningen och belysa effektiviteten genom att sätta målvärden och analysera skälig kostnad baserat på tidigare erfarenheter samt tydliggöra projektledarens roll kopplat till ekonomin i projekten. Syftet är att förbättra resursanvändningen och säkerställa att verksamheten bedrivs så effektivt som möjligt. Sektorn ser gärna att denna fortsatta utveckling i detta avseende sker i nära samarbete med den politiska ledningen.

Kostnader för projekt

Genom att utveckla den strategiska styrningen och införa gemensam projektuppföljning förbättras styrningen av sektorns projekt med fokus på tid, kostnad och kvalitet. Projektekonomi ingår i styrgruppen för att stärka kopplingen mellan projektstyrning och ekonomifunktionens stöd i uppföljningen. Sektorn utvecklar även sin projektmodell för att säkerställa ett effektivt arbetssätt och smidiga överlämningar mellan olika skeden.

Som bilaga till verksamhetsplanen finns tabeller som visar kostnader för sektorns exploaterings- och investeringsprojekt. För att möta kommunstyrelsens uppdrag till plan- och exploateringsverksamheten, att redovisa kostnader och nedlagd tid per projekt, kommer sektorn att två gånger per år redovisa en sammanställning av totala kostnader för projekten till kommunstyrelsen.

Teknik och förvaltningsstöd

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd arbetar regelbundet med kostnadsmedvetenhet vilket ingår i grunduppdraget för samtliga funktioner. Det är en del i sektorns strategiska arbete sedan flera år tillbaka.

I samband med årets fem prognostillfällen har chefer och sektorsekonom uppföljnings-/prognosmöten för att gå igenom ekonomin för respektive enhet och funktion. Vid eventuella underskott planeras och vidtas åtgärder för att få ekonomin i balans. Utöver prognosmöten med sektorsekonomen kommer kostnadsmedvetenhet också att vara i fokus på sektorschefens måldialog med funktionscheferna. Måldialogen hålls tre gånger om året. Enligt plan ska främst följande åtgärder vidtas för att sektorn för teknik och förvaltningsstöd ska ha en ekonomi i balans under året:

Fastighetsfunktionen planerar att genomföra flera större renoveringar under året och strävar efter att minska utgifterna genom att samordna åtgärder inom samma byggprojekt. Vid upphandlingar kommer fler projekt att genomföras genom öppet förfarande, vilket förväntas leda till bättre prissättning genom ökad konkurrens. För att hushålla med kommunens resurser kommer fastighetsfunktionen, i samarbete med lokalansvariga inom sektor UKF och sektor SOC, att vara mer restriktiva med ombyggnationer och verksamhetsförändringar. Utöver detta kommer fastighetsfunktionen även att arbeta med tydligare avtalskontroll för att säkerställa att ramavtal följs och budget hålls.

IT-funktionen kommer fortsätta sitt påbörjade arbete med att centralisera tjänster, avveckla överflödiga system och migrera till kostnadseffektiva lösningar, ofta molnbaserade. Tjänster och inköp konkurrensutsätts för att få bästa pris och kvalitet.

Måltidsservice kommer fortsatt följa livsmedelsprisernas utveckling och anpassar matsedeln utifrån säsong och arbetet med att minska matsvinnet fortsätter. Köken har sin egen livsmedelsbudget för att öka kostnadsmedvetenheten hos personalen. Schemaläggningen av personalen har setts över för att minska vikariekostnader. Åtgärder för att effektivisera arbetet vid sjukfrånvaro genomförs också. Personal ersätts inte vid pensionsavgångar och arbetet med kombinationstjänster i samarbete med städservice fortsätter.

Servicefunktionen arbetar med att förbättra och utöka digital posthantering för att minska bilkörning och bränslekostnader samt att implementera ett digitalt bokningssystem för bland annat däckbyte och service.

Städservice investerar i städrobotar och inför kombinationstjänster med måltidsservice. Vid korttidsfrånvaro görs en bedömning om ordinarie personal kan utföra arbetet. Städlogistik och tidsoptimering förbättras kontinuerligt.

Säkerhetsfunktionen effektiviserar upphandling av bevakningstjänster och justerar objektslistan för att maximera värdet av bevakningstimmar. Områdesbevakning samordnas och justeras löpande för kostnadseffektivitet.

Kommunledning och stödfunktioner

Stödfunktionerna har som huvudsakligt uppdrag att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt stöd till politiker, verksamheter och invånare i kommunen. Detta

innefattar att skapa så effektiva och ändamålsenliga kommunövergripande processer som möjligt, samtidigt som dessa processer upprätthåller en hög intern kontroll.

Under 2024 har en omfattande genomlysning av kommunstyrelsens organisation genomförts, vilket har resulterat i ett nytt organisationsförslag. Syftet med genomlysningen var att utvärdera ändamålsenlighet, effektivitet och organisering av kommunstyrelsens verksamheter. Förutom att hantera de löpande processerna enligt respektive funktions mål och uppdrag, kommer det största fokuset i förbättringsarbetet under 2025 att ligga på att implementera de förslag som framkommit i genomlysningen.

1.4.2 Kommunstyrelsens mål, inriktningar och uppdrag

1.4.2.1 Kommunstyrelsen övergripande

1.4.2.1.1 Inriktningen är att kostnadsutvecklingen inte får överstiga förändringen av skatteintäkter och statsbidrag. All verksamhet ska bedrivas med hög kostnadseffektivitet och kommunens processer ska vara effektiva och klara hög service till rätt kostnad. Alla verksamhetsnämnder ska arbeta för att kommunens resultat uppnår de finansiella målen för att säkerställa god ekonomisk hushållning.

Plan för genomförande

Fokuset på ekonomiska frågor har ökat inom förvaltningen på grund av förändrade omvärldsfaktorer såsom demografiska skiften samt konjunkturläget med inflation och ränteförändringar. Varje sektor, verksamhet och enhet arbetar aktivt med sina specifika utmaningar för att stärka budgetföljsamheten, öka effektiviteten samt uppnå en ekonomi i balans.

Inom utbildningssektorn arbetar verksamheterna med anpassningar till minskande antal barn och elever. Inom samhällsbyggnadssektorn pågår arbete för att förbättra projektstyrningen och anpassa organisationen till lägre intäkter på grund av minskad byggtakt. Teknik- och förvaltningsstöd hanterar flera frågor för att stärka budgetföljsamheten. Förutom att kontinuerligt effektivisera och utveckla sektorns egna processer, sker även anpassningar till förändrad demografi, vilket påverkar exempelvis måltidsverksamheten och andra verksamheter i hög grad.

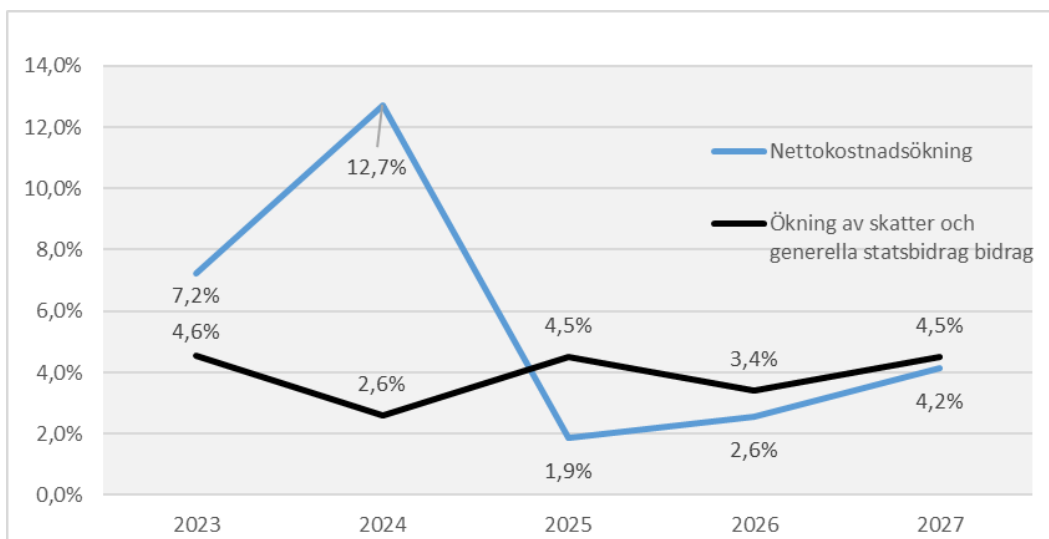
Socialtjänstsektorn omfattar en bred variation av verksamheter och arbetar kontinuerligt för att stärka måluppföljningen och förbättra effektiviteten. Detta inkluderar ett stort fokus på bemannings- och schemafrågor. Inom Härryda Framtid arbetar verksamheterna för att klienterna ska uppnå egenförsörjning.

Förändringar inom verksamheterna påverkar kommunens stödverksamheter, där efterfrågan på stöd inom ekonomi- och personalfrågor är hög. Dessutom har en genomlysning av kommunstyrelsens verksamheter genomförts med syfte att förbättra organiseringen och stärka ändamålsenlighet och effektivitet.

Under 2023 och 2024 har nettokostnaderna ökat i högre takt än skatter och statsbidrag, främst på grund av de ökade pensionskostnaderna som följt av den

höga inflationen. För planperioden 2025–2027 ser utvecklingen dock mer gynnsam ut, då skatter och statsbidrag förväntas öka i högre takt än nettokostnaderna. Denna förändring beror på den förväntade nedgången i inflation. De finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppnås med nuvarande budget/plan. Både för de enskilda åren och ur ett rullande fyraårsperspektiv.

Bilden nedan visar den procentuella årliga förändringen av nettokostnaderna samt skatter och generella statsbidrag.

1.4.2.1.2 Inriktningen är att generellt ska budgetstyrning och uppföljning stärkas. Lokal- och personalplanering ska systematiskt anpassas proaktivt utifrån befolkningsprognos och uppdrag. Detta bör återspeglas i en mer detaljerad uppföljning, med rapportering till nämnder, av ekonomiskt utfall jämfört med budget, aktuell och planerad nyttjandegrad av lokaler samt kostnader.

Plan för genomförande

Jämfört med tidigare år står kommunen, liksom landet i stort, inför demografiska förändringar. Antalet unga minskar medan den äldre befolkningen ökar. Dessutom befinner vi oss i en situation med låg BNP-tillväxt, hög inflation och höga räntor. Med tanke på de senaste snabba förändringarna ser förvaltningen ett behov av att arbeta mer proaktivt för att snabbare kunna anpassa sig till nya förutsättningar. Detta innebär också att förvaltningen kommer att behöva omprioritera från enbart utbyggnad till att faktiskt minska inom vissa verksamheter.

För att effektivt hantera dessa utmaningar bör frågan behandlas och arbetas med ur ett sektors- och nämndövergripande perspektiv där alla sektorer är involverade. Även de politiska processerna kring denna omställning behöver ses över, så att politiken får information i tid och möjlighet att fatta beslut i väsentliga frågor i rätt tid.

Förvaltningen kommer att ta sig an denna inriktning både på en övergripande förvaltningslednings nivå och utifrån de specifika parametrarna som beskrivs

nedan.

Befolkningsprognoser

Under 2025 kommer samhällsbyggnad att utveckla processen för befolkningsprognoser. Detta arbete avses ske i större samverkan med övriga sektorer samt med en utvecklad analys från förvaltningen samlat.

Lokalplanering

Det finns idag ett arbetssätt för att hantera frågor kring lokaler och befolkningsförändringar (LRP-processen). Denna process behöver ses över för att bättre hantera ett minskande lokalbehov, exempelvis för utbildningslokaler. Under 2025 kommer denna process att ses över och förbättras, vilket kommer att kräva fokus från samtliga sektorer.

Personalplanering

Förvaltningen behöver förstärka arbetet med personalplanering när konjunkturer och demografin förändras.

Processer för omställning av personal behöver utvecklas tillsammans med sektorerna, för att behålla kompetens inom organisationen och ställa om till framtida behov. Personalfunktionen samordnar och stödjer sektorerna i processen.

Detaljerad uppföljning till nämnder

Utifrån inriktningen behöver uppföljningsprocessen stärkas. Detta måste ske i samråd med representanter för politiken så att önskvärd effekt nås utan kostnadsökningar.

1.4.2.2 Ekonomi- och upphandling

1.4.2.2.1 De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag

Plan för genomförande

Skattesatsen planeras vara oförändrad under planperioden och båda de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppnås, både sett till de enskilda åren och i ett rullande fyraårsperspektiv. Det finansiella målet för soliditet uppnås om soliditeten ökas med en procentenhet per år. Målet om resultatets andel av skatter och generella statsbidrag är uppfyllt om resultatandelen uppgår till 2,5 procent.

Indikator/mått	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Förändring av soliditet	6	2	3
Soliditet, rullande fyra	3,5	1,25	1,5
Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag	3,6	4,4	4,7
Resultatandel, rullande fyra	6,7	4,75	3,5

1.4.2.2 Förvaltningen får i uppdrag att se över modellen för hur vi arbetar och styr med investeringsbudgeten. Årligen har vi återkommande stora ombudgeteringar som påverkar investeringsutrymmet och möjliga prioriteringar. Framför oss har vi också stora investeringsposter som måste hanteras och planeras för, varför det är viktigt att se över hur vi arbetar med investeringsbudgeten.

Plan för genomförande

Utifrån nuvarande investeringsplaner så kommer prioriteringar att behöva göras framöver. Det är också så att förvaltningen sällan når upp till de planerade investeringsnivåerna och att stora belopp får ombudgeteras mellan åren. För att förbättra resursallokeringen och planeringen så kommer förvaltningen att se över investeringsprocessen och principer för ombudgeteringar. Arbetet kommer att ske tillsammans med sektorerna för samhällsbyggnad samt teknik och förvaltningsstöd. Arbetet planeras att vara klart senast kvartal 3 2025. Delredovisning kommer att ske under kvartal 2.

1.4.2.3 Personal

1.4.2.3.1 Inriktningen är att Härryda ska vara en attraktiv arbetsgivare, där befintlig och ny personal bidrar till kommunens arbete med att vara en serviceorganisation (med myndighetsansvar), för kommuninvånare och näringsliv och nå visionen om Sveriges bästa skola. Alla bidrar till att kostnadsutvecklingen inte får överstiga förändringen av skatteintäkter och statsbidrag, och att all verksamhet bedrivs med hög kostnadseffektivitet och kommunens processer är effektiva och klara hög service till rätt kostnad.

Plan för genomförande

För att kunna konkurrera om kompetent arbetskraft och därmed säkra den framtida personalförsörjningen är det betydelsefullt att vara en attraktiv arbetsgivare. För att lyckas med detta behöver organisationen arbeta aktivt, strategiskt och operativt med att skapa bästa möjliga förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera service och stöd med god kvalitet till de som bor, verkar och vistas i vår kommun. Det personalpolitiska programmet är en betydelsefull del i arbetet att bygga en gemensam stadig grund för alla medarbetare i kommunen.

Arbetet med kompetensförsörjning syftar till att säkerställa att vi har rätt kompetens på rätt plats vid rätt tidpunkt. Det innebär att arbetsgivaren behöver attrahera och rekrytera rätt kompetens, behålla, tillvarata och utveckla den kompetens som redan finns, samt ställa om och avveckla kompetens på ett bra sätt.

Förvaltningen behöver förstärka arbetet med personalplanering när konjunkturer och demografin förändras. Processer för omställning av personal behöver utvecklas tillsammans med sektorerna, för att behålla kompetens inom

organisationen och ställa om till framtida behov. Personalfunktionen samordnar och stödjer sektorerna i processen.

1.4.2.3.2 *Kompetensförsörjningen för att klara kommunens lagstadgade kärnverksamheter säkerställs.*

Plan för genomförande

En välfungerande kompetensförsörjning är avgörande för hur Härryda kommun möter dagens och framtidens behov av kompetens. Viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat personalförsörjning, kompetensutveckling och ledarskapsförsörjning.

Vi använder ARUBA-modellen (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla) samt Sveriges kommuner och regioners (SKR) nio strategier för kompetensförsörjning som grund för arbetet. Dessa strategier hjälper oss att bestämma lokala aktiviteter och strategier som vi ska fokusera på. Varje år tar respektive sektor fram en strategisk kompetensförsörjningsplan som också är en del i organisationens arbete med att se till att vi har rätt kompetens för både nuvarande och framtida behov.

Under 2025 kommer arbetet främst fokusera på områdena utveckla och behålla. Dessa områden har valts ut med hänsyn till de omorganisationer som ägt rum under 2024 och den rådande lågkonjunkturen. En del av arbetet kommer att vara inriktat på ledarskap. Syftet är att se på faktorer som kan stärka ledarskapet och som även kan bidra till ett hållbart ledarskap.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Sjukfrånvaro per sektor i procent - SOC	11,6	9,6	10,6	9,5
Sjukfrånvaro per sektor i procent - UKF	9,7	8,3	8,6	8,2
Sjukfrånvaro per sektor i procent - SHB	5,1	5,3	5,7	6,1
Sjukfrånvaro per sektor i procent - KLS	3,8	3,6	2,4	2,2
Sjukfrånvaro per sektor i procent - TOF	7,1	6,9	7,1	5,5
Personalomsättning per sektor i procent - SOC	6,1	4,7	9,9	11,7
Personalomsättning per sektor i procent - UKF	5,7	6,5	9,7	9,7
Personalomsättning per sektor i procent - SHB	3,2	5,8	17,2	11,4
Personalomsättning per sektor i procent - KLS	6,4	11,7	8,8	12,5
Personalomsättning per sektor i procent - TOF	1,8	5,7	6	5,1
Antal som nyttjar friskvårdsbidraget			2 167	2 217

1.4.2.4 Plan och exploatering

1.4.2.4.1 Inriktningen är att verksamheten ska säkerställa att det finns planer för att nå bostadsförsörjningsansvaret och kommunens mål för befolkningstillväxt.

Plan för genomförande

Plan- och exploateringsverksamhetens huvudsakliga uppdrag är att producera planer och att hantera kommunens mark. Produktionsplan är ett centralt planeringsverktyg, som stödjer flera sektorer inom kommunen, och även det nyligen införda arbetssättet med Startplan som tas fram första gången för 2025. De båda dokumenten ger en samlad bild av vilken planering som pågår, och vad som ska startas under nästkommande år. På detta sätt säkras det långsiktiga målet för bostadsförsörjningsansvaret och befolkningstillväxt på ett mer strukturerat sätt än tidigare.

1.4.2.4.2 Framtagandet av detaljplaner sker tids- och kostnadseffektivt.

Plan för genomförande

Arbetstiden i projekten rapporteras månadsvis och följs upp löpande. Förbättrade verktyg för uppföljning av intern handläggningstid, ger större möjlighet att få kontroll över de interna resurserna, vilket gynnar framdriften i produktionen positivt. Uppföljning fjärde kvartalet 2025.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Genomsnittlig beläggningsgrad i projekt totalt				
Andel arbetade timmar i exploatörsdrivna detaljplaner				
Andel arbetade timmar i exploateringsprojekt				
Andel arbetade timmar i investeringsprojekt				
Andel arbetade timmar i övriga planer och projekt				

Nya indikatorer följs upp i verksamhetsberättelsen 2025

1.4.2.4.3 Verksamheten redovisar löpande kostnader och nedlagd tid per projekt, samt beläggningsgrad per medarbetare.

Plan för genomförande

Verksamheten redovisar sedan 2019 tid i projekten, och fr.o.m 2024 inkluderar den även all handläggningstid. Detta ger en bra överblick över varje medarbetares beläggningsgrad, och deras effektivitet i arbetet. Framöver kommer verksamheten att utveckla uppföljningen för att nå ännu bättre effektivitet och större kostnadsmedvetenhet. Tidrapporteringen sker månadsvis för alla medarbetare i respektives projekt, och följs upp av verksamhets- och enhetschef därefter. För att möta kommunstyrelsens uppdrag kommer sektorn att två gånger per år redovisa en sammanställning av totala kostnader för projekten till kommunstyrelsen.

1.4.2.5 Trafik

1.4.2.5.1 Trafikverksamheten ska med fokus på kostnadsmedvetenhet, hållbarhet och effektiv organisation hålla en hög servicenivå med kvalitet.

Plan för genomförande

Trafikverksamhetens uppdrag omfattar två huvudområden: myndighetsutövning och projektverksamhet. Myndighetsutövningen innebär att säkerställa att lagar och regler följs inom trafikområdet, medan projektverksamheten omfattar planering och genomförande av infrastrukturprojekt, från idé till färdigställande.

De senaste tre åren har arbetet med myndighetsutövningen fokuserat på att uppfylla verksamhetens upprättade servicegarantier. Dessa fungerar som indikatorer för att mäta verksamhetens effektivitet och kvalitet i utförandet av sina uppdrag. Genom att upprätthålla hög servicenivå och följa gällande garantier säkerställer vi att medborgarna får snabb och korrekt handläggning av sina ärenden, vilket är en central del av vårt uppdrag.

Inom projektverksamheten strävar vi efter att genomföra infrastrukturprojekt på ett kostnadseffektivt och hållbart sätt. Sektorns projektmodell har förenklats och förtydligats och kommer att implementeras i början av 2025 för att förenkla och effektivisera projektprocessen. För att främja en mer effektiv och hållbar organisation utvecklas verktyg för bättre uppföljning av resursanvändning, exempelvis genom förbättrad tidsrapportering. Detta ger verksamheten bättre insyn i hur tid och resurser fördelas och stärker vårt fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet i alla delar av verksamheten. Måluppföljning sker i samband med delårsbokslut och bokslut.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Genomsnittlig beläggningsgrad i projekt totalt				
Andel arbetade timmar i exploateringsprojekt				
Andel arbetade timmar i investeringsprojekt				
Andel arbetade timmar i övriga planer och projekt				
Andel ärenden i infracontrol som avslutas inom 30 dagar				
Servicegaranti - Andel beslut om färdtjänst och riksfärdtjänst som hanteras inom 6 veckor				
Servicegaranti - Andel beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade inom 6 veckor				
Företagsklimat Insikt - Markuppåtelse - Index	78	83	85	77
Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)			77	
Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)			69	

1.4.2.5.2 För att öka högstadieelevers (Åk 7-9), som är skrivna i kommunen, möjlighet till ökad rörlighet med kollektivtrafik och kunna ta del av kultur och fritidsutbud och umgås med vänner, har kommunstyrelsen fått ett reformutrymme motsvarande 7,2 mnkr i budgetramen för fritidskort. Fritidskortet ska följa Västtrafiks regler och giltighetstider och gälla i zon ABC, hela året. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med nödvändiga beslutsunderlag.

Plan för genomförande

Trafikverksamheten kommer i samverkan med sektorn för utbildning, kultur och fritid samt Västtrafik arbeta för att säkerställa att högstadieelever får fritidskort i enlighet med uppdraget. Arbetet kommer påbörjas under november 2024. Trafikverksamheten kommer använda sig av de tidigare erfarenheterna från UKF för att kunna återkomma till kommunstyrelsen med nödvändiga beslutsunderlag.

Målet är att fritidskort till högstadieelever ska vara möjliggjort under kvartal 2, dvs att kommunen fattat nödvändiga beslut och att Västra trafik har distribuerat fritidskort. Uppföljning av användandet sker kvartal 4. Återrapportering av uppdraget sker i samband med delårsbokslut samt slutrapportering till kommunstyrelsen i december 2025.

1.4.2.6 Bygglov

1.4.2.6.1 Bygglov ska med fokus på rättssäkerhet, kostnadsmedvetenhet, hållbarhet och effektiv organisation hålla en hög servicenivå med kvalitet.

Plan för genomförande

Bygglovsverksamheten har som mål att under 2025 säkerställa en hög servicenivå med särskilt fokus på rättssäkerhet, kostnadsmedvetenhet, hållbarhet och effektivitet.

Rättssäkerhet utgör en central aspekt, och fortsatta insatser kommer att riktas mot utbildning och kompetensutveckling av personal för att säkerställa att samtliga beslut fattas på en korrekt och juridiskt hållbar grund.

Kostnadsmedvetenhet förblir en viktig del av strategin, där verktyg och system, så som ett nytt ärendehanteringssystem, kommer att införas för att minska onödiga kostnader och optimera resursanvändningen, vilket möjliggör kostnadseffektiv service utan att äventyra kvaliteten.

Effektivisering av organisationens interna och digitala lösningar kommer att fortsätta för att förbättra handläggningstider och tillgänglighet för kunderna. Det nya ärendehanteringssystemet kommer att möjliggöra för bland annat automatiserade beslut vilket kan resultera i minskade handläggningstider. Arbetet med att förfina rutiner och arbetssätt kommer att fortsätta, bland annat genom att revidera gruppens mötesstruktur, vilket bidrar till en mer strömlinjeformad och

effektiv service. Den fastställda servicegarantin om handläggning av ärenden inom lagstadgade 10 veckor, ger också verksamheten en möjlighet att mäta effektiviteten.

För att säkerställa att de uppsatta målen uppnås, att ha en fortsatt hög servicenivå och leverera kvalitativa tjänster under 2025, kommer verksamheten att kontinuerligt följa upp och utvärdera sitt arbete. Varje år i början av kvartal tre görs en redovisning av målen till politiken om bland annat servicegarantierna samt SKRs Nöjd Kund Index.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal överklagade beslut				
Antal överklagade beslut som går oss emot (Beslut i första instans)				
Andel bygglov beviljade inom 10 veckor (%).	95,8	92,4	86,2	90,5
Antal beviljade förhandsbesked				
Antal avslagna förhandsbesked				
Antal återtagna förhandsbesked				
Företagsklimat Insikt - Bygglov - Index	67	67	68	62

Nya indikatorer följs upp i verksamhetsberättelsen 2025

1.4.2.7 Miljö- och hälsoskydd

1.4.2.7.1 Inriktningen är att Miljö- och hälsoskydd ansvarar för att bedriva tillsyn och prövning utifrån framför allt miljöbalken (MB) och livsmedelslagen. I myndighetsuppdraget ingår även att rättssäkert ge råd och upplysningar om miljö- och hälsoskyddsfrågor till kommuninvånare, företag och organisationer.

Plan för genomförande

Miljö- och hälsoskydd tar årligen fram en behovsutredning och tillsynsplan för verksamheten. Eftersom tillgängliga resurser inte motsvarar behovet av resurser görs en prioritering av uppgifterna i tillsynsplanen. Högst prioritet har tillsynen över de objekt som betalar fast årlig tillsynsavgift, hantering av prövningsärenden samt att hantera klagomål och frågor.

Utifrån att det alltid är verksamhetsutövaren själv som ansvarar för att verksamheten följer gällande lagstiftning, handlar miljö- och hälsoskydds uppdrag om att genom tillsyn säkerställa att så sker samt att underlätta för verksamhetsutövarna att göra rätt. Detta görs bland annat genom att göra kontakten med kommunen enkel och att vara tydlig i skrivelser och beslut. Tillsynen är antingen planerad eller händelsestyrd genom till exempel klagomål.

Miljö- och hälsoskydd hanterar även ett flertal olika prövningsärenden från både företag och enskilda. För att underlätta för de sökande att lämna rätt underlag, arbetar verksamheten med e-tjänster och information så att det ska vara lätt att göra rätt.

En stor del av miljö- och hälsoskydds uppdrag är även att hantera frågor och att ge råd. För att underlätta detta pågår en kontinuerlig utveckling av information på till exempel webben.

Måluppföljning sker i samband med delårsbokslut och bokslut.

1.4.2.7.2 Resultatet i SKR insikt ska öka.

Plan för genomförande

Resultaten i SKR Insikt är höga både för livsmedel och miljö- och hälsoskydd. En trolig orsak till att resultaten har förbättrats är att fler inspektioner gjorts på plats, då även information framförts om handläggningstider och ärendeprocesser.

Verksamheten har även tagit fram en servicegaranti som innebär att inspektionsprotokoll ska skickas senast 4 veckor efter utförd inspektion. Större delen av dem hanteras inom den tiden. Fördelen för verksamhetsutövaren är att den får återkoppling av besöket snabbt och då får bättre förståelse för vad vi sett och eventuellt påpekat.

Verksamheten ser att det som gjorts långsiktigt ger resultat. Åtgärder för att höja resultaten ytterligare blir därför att fortsätta utveckla det som redan påbörjats.

Detta innebär till exempel fler platsbesök, utveckling av informationen på webben, utveckling av e-tjänster och tydligare inspektionsprotokoll och beslut.

För att lyckas med detta är det även viktigt att behålla personal och hålla personalomsättningen på en låg nivå.

Varje år i början av kvartal tre görs en redovisning av målen till kommunstyrelsen om bland annat servicegarantierna samt SKRs Nöjd Kund Index.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Andel hanterade ansökningar av avlopp inom 90 dagar	58	72	61	58
Andel hanterade ansökningar av värmepump inom 42 dagar	80	69	66	61
Företagsklimat Insikt - Livsmedelskontroll - Index	82	82	82	79
Företagsklimat Insikt - Miljö- och hälsoskydd - Index	62	64	71	75

1.4.2.8 Fastighet

1.4.2.8.1 *Inriktningen är att underhåll och skötsel av kommunens fastigheter ska säkerställa ändamålsenlighet, livslängd, hållbarhet och effektiv resursanvändning.*

Plan för genomförande

Under 2025 kommer fastighetsfunktionen att genomföra tre större renoveringar på förskolor. Förskolorna som ska renoveras är Finnsjöns förskola, Furubackens förskola och Björkängens förskola. I alla tre projekten har fastighetsfunktionen en dialog med verksamheten om hur lokalen fungerar utifrån behov. Bedömning om ändamålsenlighet sker i dialog med respektive verksamhet inför beslut om vilka verksamhetsanpassningar som ska genomföras.

Alla tre projekten är omfattande och kommer innebära att verksamheten behöver evakuera under renoveringstiden. Finnsjöns förskola och Furubäckens förskola kommer tillfälligt flyttas till Krokens förskola där det finns vakanta avdelningar från 2025. Verksamheten på Björkängens förskola kan evakueras inom befintliga lokaler genom samplanering i projektet.

Inom skolverksamheten kommer större underhållsprojekt pågå på Ekdalaskolan, Vällsjöskolan, Djupedalskolan, Önerödskolan, Båtmanskolan och Hällingsjöskolan. Underhållsåtgärderna följer den satta underhållsplan som ligger för skolorna och i projekten kommer även hänsyn tas till verksamhetsförändringar som gynnar ändamålsenligheten för verksamheten i lokalerna.

På Hulebäcksgymnasiet, Landvetterskolan, Furuhälskolan och Hindåsskolan ska hela eller delar av ventilationen i byggnaderna bytas ut. Projekten har fokus på energieffektiva alternativ för att minska energisvinn och skapa stabilare inomhusklimat för verksamheterna.

I alla projekt tas hänsyn till vilka komponenter som kan återbrukas och vad som behöver bytas ut.

1.4.2.8.2 Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Plan för genomförande

Fastighetsfunktionen, säkerhetsfunktionen och städservice fortsätter arbeta aktivt tillsammans för att åtgärda skadegörelse och klotter som uppstår i kommunens fastigheter.

Utvändigt klotter tas bort inom 24 timmar. Invändigt klotter prioriteras och tas bort varje vecka men omfattningen är stor på kommunens skolor och därför fortsätter sektor TOF tillsammans med sektor UKF arbetet med att förhindra uppkomsten av klotter. Under 2025 ska sektor TOF i samarbete med sektor UKF arbeta utifrån en gemensam modell för att följa upp, analysera och åtgärda skadegörelse och klotter. Utifrån analysen kommer vissa fastigheter med större problematik kring skadegörelse och klotter att ingå i ett nästa steg där exempelvis elever, personal och ledning ska delta. Skadegörelse som uppkommer på och utanför verksamhetstid redovisas per fastighet från och med 2025. Dessutom redovisas ersättningsbelopp som skickats till vårdnadshavare. Första redovisningen sker under tredje kvartalet 2025.

Installation av kameror fortsätter enligt plan. Under året planerar sektor TOF för fyra installationer, inledningsvis på Hulebäcksgymnasiet och Högdalsskolan.

Utvärdering ska göras av det pilotprojekt som startade på Båtmansskolan under höstterminen 2024. Projektet har fokus på stor vuxennärvaro i skolan och på att förhindra situationer där skadegörelse och klotter uppstår. Projektet involverar elever, personal och ledning på skolan och görs i samarbete med sektor UKF. Utvärderingen ska enligt plan genomföras under första kvartalet 2025.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal fastigheter med kameraövervakning	0	0	2	7
Andel fastigheter med kameraövervakning	0	0	1,7	5,8
Kostnad för skadegörelse	3 519	5 412	1 457	1 219
Ersättning för skadegörelse	0	0	0	0
Klotter, antal polisanmälningar	119	80	89	77

1.4.2.8.3 Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på systematisk uppföljning av trygghet, klotter och skadegörelse i och kring våra förskolor och skolor. Den systematiska uppföljningen ska följa principen om uppföljning - analys – åtgärder som är rullande på årsbasis.

Plan för genomförande

Förvaltningen har under 2024 tagit fram en modell som bygger på principen uppföljning-analys-åtgärder. Modellen kommer att användas under 2025 för att analysera skadegörelsen på i första hand skolor, föreslå och genomföra åtgärder som bygger på analysen och i slutet på 2025 följa upp resultatet. Modellen presenteras under första kvartalet.

1.4.2.8.4 Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för vilka, hur och i vilken ordning, fastigheter ska renoveras, kompletteras eller bytas ut, finansieringsplan, samt hur verksamheten ska kunna bedrivas under byggnationstiden. I processen ska verksamhetsansvarig nämnd samt kommunstyrelsen som ansvarig för kommunens fastigheter vara delaktig och informerade.

Plan för genomförande

Fastighetsfunktionen kommer redovisa en plan för renovering, eventuellt utbyte av fastigheter samt ekonomiska konsekvenser kopplat till planen i kommande Lokalresursplan (LRP). Planen revideras kontinuerligt. Den lokalutredning som pågår inom sektorn för utbildning, kultur- och fritid och som ska redovisas under november 2024 kommer påverka planen. Det innebär bland annat att lokaler som är föremål för diskussion huruvida verksamhet ska bedrivas i lokalen eller inte kommer fastighetsfunktionen att avvakta med renoveringar tills det är klarlagt om verksamhet ska bedrivas i lokalen. Planen omfattar också beskrivning om vilka verksamheter som kan behöva evakueras under renoveringstiden.

1.4.2.8.5 För att hitta en förutsägbar och långsiktig finansiering för att underhålla och förvalta våra fastigheter, ges förvaltningen i uppdrag att arbeta fram en ersättningsmodell som ger fastighetsfunktionen planerbara förutsättningar, istället för anslagsgivna i investeringsbudgeten. Sedan några år tillbaka har kommunstyrelsen i olika steg gett förvaltningen i uppdrag att göra en total genomgång av kommunens fastighetsbestånd. När de första verksamhetslokalerna för förskolor och grundskolor gått igenom, framkom en stor underhållsskuld samt, stora framtida behov av investeringar. Nu har vi utökat investeringsanslagen till fastighet för att arbeta ikapp samt höja kvaliteten på våra utbildningslokaler. Då kommunen har många andra stora investeringar behöver vi skaffa oss bättre förutsägbarhet och tydliga ekonomiska ramar. Eftersom alla verksamheter kompenseras fullt ut för lokalkostnader finns heller inget incitament för effektivt lokalutnyttjande, därav uppdraget.

Plan för genomförande

Förvaltningen kommer under andra kvartalet ta fram förslag till ny ersättningsmodell som har till syfte att skapa bättre förutsägbarhet i lokalutnyttjandet för hela förvaltningen. Modellen ska ta hänsyn till lokalernas investeringsbehov, nyttjandegrad samt verksamheternas framtida lokalbehov.

1.4.2.9 IT

1.4.2.9.1 IT-funktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet, hållbarhet och hög servicenivå, upprätthålla och utveckla en effektiv, tillgänglig och driftsäker IT-miljö.

Plan för genomförande

IT-funktionen arbetar löpande med kostnadsmedvetenhet och hållbarhet kopplat till upphandling, avtalskostnader, licenskostnader och cirkulära flöden. Under 2025 fortsätter påbörjat arbete med rutiner och arbetssätt för att stärka service och bemötande.

Arbetet utifrån ramverket ITIL fortsätter och under året höjs kraven på vad en så kallad change request (förändringsbeställning) ska innehålla. Genom fortsatt utveckling av rutiner och arbetssätt kopplat till ITIL ska IT-säkerhet/driftsäkerhet öka.

Utöver detta kommer IT-funktionen också att köpa in mer långsiktigt kostnadseffektiva nätverksprodukter för trådbundet nätverk samt fortsätta förbättra rutiner från inköp till återvinning med hjälp av IT:s verksamhetssystem. Utifrån genomförda klassningar, som genomförts enligt systemförvaltningsmodellen, kommer gemensamma prioriteringar att tas fram för vad IT-funktionen ska fokusera på i sina handlingsplaner.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
IT-kostnad per invånare	1 069	937	1 084	1 068
Nöjd kundindex (NKI)	72		77	
Tillgång till nätverk i procent av tid	99,6	99,8	99,8	99,9
Antal driftstörningar och allvarliga incidenter	93	88	61	4

1.4.2.10 Måltidsservice

1.4.2.10.1 Inriktningen är att måltidsservice med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet ska tillgodose verksamheternas efterfrågan på måltider. Ambitionen ska vara att laga maten från grunden och sträva efter att göra det med svenskproducerade livsmedel, så nära matgästen som möjligt. Måltidsservice ska arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan och matsvinnet. Maten som serveras till barn, elever och äldre ska säkerställa goda matvanor och anpassas efter varje åldersgrupps närings- och energibehov. Personalen ska, med gott bemötande, ge matgästerna god service.

Plan för genomförande

Måltidsservice strävar efter att tillgodose verksamheternas efterfrågan på måltider med fokus på kostnadseffektivitet utan att kompromissa med kvalitet eller hållbarhet. Ett viktigt mål är att laga maten från grunden med svenskproducerade livsmedel, som svenskt kött och fågel för att främja god djurhållning. Genom att tillaga maten så nära matgästen som möjligt kan både smaken och näringsinnehållet bevaras bättre, samtidigt som kostnader hålls nere.

För att garantera att maten är näringsriktig och uppfyller rekommendationerna för olika åldersgrupper tar funktionens kostutvecklare fram en matsedel som noggrant näringsberäknas vilket säkerställer att barn, elever och äldre får i sig rätt mängd energi, vitaminer och mineraler. Kosten planeras med hänsyn till gällande kostråd från Livsmedelsverket och andra relevanta myndigheter, vilket bidrar till att främja goda matvanor och långsiktig hälsa.

Under 2025 fortsätter måltidsservice arbetet med att minska energiförbrukningen i köken, utifrån det arbete som påbörjades under hösten 2024. Arbetet görs i samarbete med fastighetsfunktionen och under året kommer personalen i köken att få mer kunskap om vilka moment i matlagningen som kan förändras för att mindre energi ska användas.

I det fortsatta arbetet med bemötande planerar måltidsservice att genomföra en utbildning för medarbetare som har behov av att stärka sina kunskaper i det svenska språket med fokus på yrkessvenska. Utbildningen genomförs enligt plan i samarbete med vuxenutbildningen och syftar till att ge medarbetare bättre förmåga att uttrycka sig och därmed bättre kunna bemöta såväl gäster som kollegor. Förutom att medarbetarna höjer sina kunskaper får också berörda chefer hjälp med verktyg för att bli tydligare i sin kommunikation med medarbetarna.

Måltidsservice kommer också, precis som övriga funktioner i sektorn för teknik och förvaltningsstöd att påbörja ett arbete om ”kulturen i sektor TOF”. Arbetet är en fördjupning av kommunens förhållningssätt och kommer ha fokus på bemötande, kompetens och leverans.

Under året planerar måltidsservice också att genomföra en ledarskapsutbildning för köksföreståndarna. Fokus för utbildningen är att leda beteenden.

1.4.2.10.2 Matsvinnet ska minska.

Plan för genomförande

Under början av 2025 kommer måltidsservice inrätta ett matsvinnsråd bestående av medarbetare från köken, funktionens miljöutvecklare samt enhetschefer på måltidsservice. Syftet med matsvinnsrådet är att hitta nya arbetssätt för att involvera elever och engagera dem i arbetet med att minska matsvinnet. Tallrikssvinn utgör den största delen av svinnet och är därmed svårare för kökspersonalen att påverka, därav vikten att få med eleverna i arbetet.

Arbetet med att väga och rapportera in svinnet digitalt dagligen fortsätter. Under 2025 kommer måltidsservice att kunna använda detta underlag för att följa upp, analysera och åtgärda, främst gällande produktionssvinnet. Underlaget kan också användas för arbetet i matsvinnsrådet.

Under året kommer måltidsservice att ta fram underlag för indikatorn andel matsvinn (kg) med fokus på andel av totalt inköp.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Matsvinn, kg/person och år	15	15	13	10
Andel matsvinn				

Andel matsvinn (kg) kommer att redovisas från 2025.

1.4.2.11 Service

1.4.2.11.1 Servicefunktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet ge service utifrån områdena fordon, mark och anläggning, kontaktcenter samt kontorsservice.

Plan för genomförande

Under 2025 kommer fordonscentralen att införa ett system för digitala bokningar för både service och däckbyten. Arbetet syftar till att minska väntetider för kunderna samt öka effektiviteten genom fler möjliga bokningar per dag.

Fordonscentralen kommer också att arbeta med att öka andelen elbilar vilket innebär att kommunens samlade koldioxidutsläpp minskar. För att kunna genomföra detta kommer fordonscentralen att fortsätta utbyggnaden av laddinfrastrukturen. Under 2025 planeras utbyggnaden att ske vid parkeringshuset i Mölnlycke (där kommunens bilpoolsbilar finns) och Skällared i Landvetter där flera verksamhetsbilar utgår ifrån.

Mark och anläggningar kommer att börja arbeta med digitala felanmälningar, vilket ger snabbare ledtider och en ökad effektivisering av dessa ärenden. Enheten kommer under året att bidra till ökad hållbarhet genom att byta ut vissa äldre fossildrivna handverktyg såsom röjsågar, och motersågar mot eldrivna.

Kontaktcenter fortsätter arbetet med att skapa kopplingar mellan e-tjänstsystemet Open-e och flera enheters verksamhetssystem. Arbetet syftar främst till att invånare och företag ska kunna följa sina ärenden digitalt på ett enklare och smidigare sätt, vilket ökar kundservicen. Kontaktcenter kommer också att ta fram underlag för indikatorn svars-/åtgärdstid med fokus på kategorier av antalet ärenden och dess åtgärdstid.

Kontorsservice jobbar främst med hållbarhet och effektivisering genom digitalisering av kommunens posthantering. Detta har redan genomförts i kommunens östra delar och delar av Landvetter. Under 2025 är målet att den digitala posthanteringen ska vara implementerad i hela kommunen.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Kostnad per invånare	1 781	1 375	1 347	1 439
Nöjd kundindex (NKI)	85		83	
Svars-/åtgärdstid				

Svars-/åtgärdstid kommer att redovisas från 2025.

1.4.2.12 Städservice

1.4.2.12.1 Städservice ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet tillgodose kvalitetssäkrade tjänster enligt standarden Insta 800/nordisk standard åt förvaltningens verksamheter.

Plan för genomförande

Under 2025 kommer städservice övergå från att tömma papperskorgar i verksamheterna till att istället tömma avfallet i utsorteringsstationerna. Ambitionen är att det inte ska komma att innebära extra resurser men på större skolor kan det finnas behov av en annan typ av städvagn för att transportera avfallet till miljöstation.

Funktionen planerar köpa in mindre städrobotar som med fördel kan användas i administrativa lokaler. Städroboten kommer ge en kvalitetshöjning utifrån att den kan städa golvytor med en högre frekvens än vad som sker idag och samtidigt frigöra mer tid för lokalvårdarna. Lokalvårdarna kan fokusera på andra delar av städningen vilket förbättrar den totala kvaliteten på städningen. I sin tur ger detta också ett mer jämt och konsekvent städresultat.

Kvalitetsmätningar enligt Insta 800/nordisk standard utförs tre gånger per år för att säkerställa kvalitet i leveransen.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Städkostnad/kvm	237	228	242	248
Städkem per år i förhållande till städyta, kvm (liter/kvm)	0,05	0,03	0,01	0,01
Nöjd kundindex (NKI)	67		65	

1.4.2.13 Säkerhet

1.4.2.13.1 Tryggheten i Härryda kommun ska öka

Plan för genomförande

Trygghet är ett av de områden som involverar hela förvaltningen och kräver ett strategiskt och övergripande arbete. Det är en komplex fråga som kräver både långsiktiga insatser och konkreta åtgärder i nuet. Samverkan mellan olika sektorer är avgörande för att nå målen. Arbetet med trygghet är nära kopplat till det brottsförebyggande arbetet där många åtgärder även har trygghetshöjande effekter. Kommunen har enligt lagstiftningen ett särskilt ansvar med konkreta skyldigheter, vilket inkluderar att kartlägga brottslighetens omfattning och konsekvenser, analysera orsaker och utarbeta en åtgärdsplan för att förebygga brott. En utvecklingsledare med inriktning på brottsförebyggande arbete samordnar arbetet. Under 2025 kommer förvaltningen bland annat fokusera det brottsförebyggande arbetet på ungdomar i riskzon, upplevd otrygghet i den fysiska utemiljön samt att minska risken att utsättas för hot och våld i skolan, i nära relation eller i det offentliga rummet.

Löpande samverkan med Polismyndigheten är viktig för att skapa förutsättningar för effektiva insatser, god närvaro och gemensamma lägesbilder. Ordningsvakter har regelbunden närvaro i Mölnlycke och Landvetter centrum enligt beslutade LOV3-områden, med syftet att öka tryggheten för de som vistas i kommunens centrumdelar. Områdesbevakningen har en brottspreventiv effekt och arbetar även relationsbyggande för att stärka tryggheten. Utöver ordningsvakter används även väktare för att bevaka kommunens fastigheter i alla kommundelar. Omfattningen och prioriteringarna av bevakningen justeras utifrån rapportering, iakttagelser och den rådande lägesbilden.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Placering "trygg och säker kommun" (öppna jämförelser)	17	20	20	22
Upplevd otrygghet utomhus			15,2	15,2

1.4.2.13.2 Inriktningen är att säkerhet med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet ska samordna och utveckla arbetet inom områdena säkerhet, trygghet, krisberedskap och civilt försvar, samt stödja förvaltningen att öka sin kunskap och förmåga inom dessa områden.

Plan för genomförande

Under 2025 fortsätter arbetet med att utrusta kommunens trygghetspunkter med stationär reservkraft. Robusta kommunikationer och långvarig drift med nödvatten är andra förmågor som kommer att stärkas. Åtgärder för respektive sektor utifrån risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) ska följas upp och arbetet med förvaltningens kontinuitetsplanering kommer att utvecklas. Utbildning och övning kommer att genomföras enligt beslutad plan. Särskilda åtgärder kommer att genomföras för att stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.

1.4.2.13.3 Alla fastigheter ska ha kamerabevakning.

Plan för genomförande

Härryda kommun bedriver kamerabevakning i syfte att förebygga och utreda brott. Sedan 2022 har kameraanläggningar, med fokus på skolor och förskolor, projekterats och driftsatts löpande.

Utifrån tidigare uppdrag har säkerhetsfunktionen och fastighetsfunktionen analyserat förutsättningar för att sätta upp kameror på samtliga fastigheter kommunen äger. I bedömningen av antal kameror per fastighet har hänsyn tagits till byggnadens utformning samt kamerornas tekniska kapacitet. Detta för att uppnå en god täckning, med fokus på sårbara delar, så som fasader med stort antal fönster eller platser där det finns en historik av hög skadegörelse. Kostnaderna i planen har baserats på de installationer som hittills gjort i kommunen.

Installationstakten beräknas vara 4-6 fastigheter varje år, beroende på fastighetens storlek och utformning. Under 2025 planeras 4 installationer, inledningsvis på Högdalsskolan och Hulebäcksgymnasiet.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal objekt med kamerabevakning	0	0	2	7

1.4.2.13.4 Krisorganisationen ska kontinuerligt utbildas och tränas.

Plan för genomförande

Kommunens krisorganisation kommer att utbildas och övas i enlighet med beslutat utbildnings- och övningsplan. Under 2025 planeras totalt 10 aktiviteter för krisorganisationens olika delar.

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal utbildningar/övningar för hela eller delar av krisorganisationen				

1.4.2.13.5 Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på systematisk uppföljning av tryggheten i kommunen. Den systematiska uppföljningen ska följa principen om uppföljning - analys – åtgärder som är rullande på årsbasis.

Plan för genomförande

Förvaltningen kommer att integrera en uppföljning av tryggheten i den befintliga systematiken för det brottsförebyggande arbetet. Uppföljningen kommer att vara klar tredje kvartalet 2025.

1.5 Ekonomi, kommunövergripande

1.5.1 Finansiell utveckling

Resultatbudget

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar	2 271,2	2 517,5	2 586,6	2 671,1	2 777,8
Avskrivningar	130,6	144,3	145,7	150,0	157,6
Verksamhetens nettokostnader	2 401,8	2 661,8	2 732,3	2 821,1	2 935,4
Skatteintäkter	2 395,7	2 479,7	2 644,0	2 753,2	2 866,0
Generella statsbidrag och utjämning	315,4	276,3	235,8	225,0	246,0
Verksamhetens resultat	309,3	94,2	147,5	157,1	176,6
Finansiella intäkter	30,7	11,0	3,0	3,0	3,0
Finansiella kostnader	-0,6	-1,5	-4,0	-4,0	-4,0
Finansiella kostnader för pensioner	-71,2	-73,2	-43,3	-25,5	-29,5
Resultat	268,2	30,5	103,2	130,6	146,1
<i>Resultat enligt blandmodell</i>	<i>277,3</i>	<i>48,0</i>	<i>85,6</i>	<i>104,5</i>	<i>122,2</i>

Balansbudget

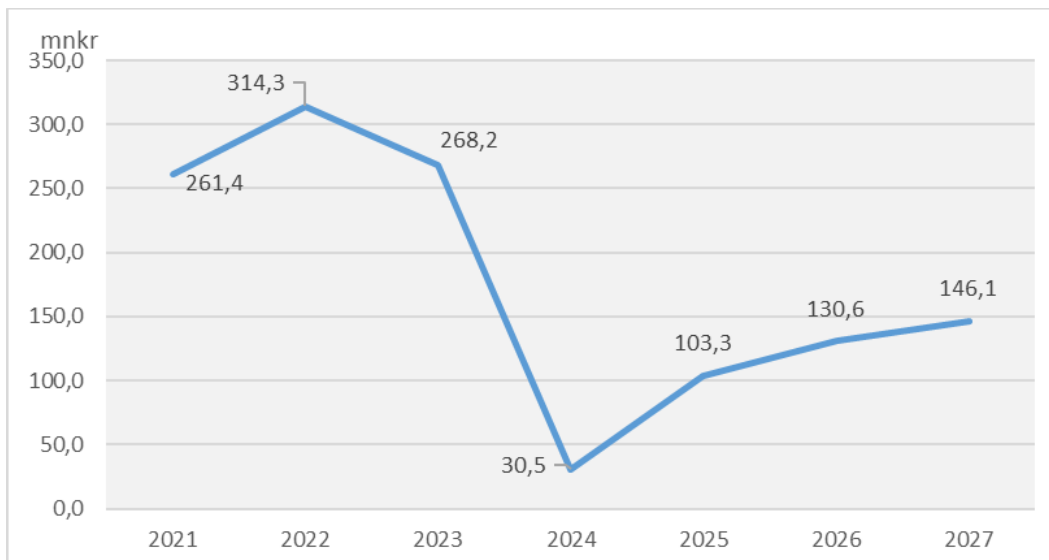
Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
Materiella tillgångar	2 420,2	2 461,3	2 729,3	2 874,3	2 908,5
Finansiella tillgångar	220,9	217,3	220,9	220,9	220,9
Summa anläggningstillgångar	2 641,4	2 679,0	2 950,5	3 095,5	3 129,7
Tomtmark för försäljning, förråd och lager	249,8	206,1	254,1	263,0	89,6
Fordringar	389,4	285,1	389,4	389,4	389,4
Likvida medel	315,2	319,3	200,2	146,7	286,2
Summa omsättningstillgångar	954,4	810,5	843,7	799,1	765,2
SUMMA TILLGÅNGAR	3 595,8	3 489,5	3 794,2	3 894,6	3 894,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	2 053,0	1 823,6	2 186,8	2 317,4	2 463,5
<i>varav årets resultat</i>	<i>268,2</i>	<i>30,5</i>	<i>103,3</i>	<i>130,6</i>	<i>146,1</i>
Skulder					
Avsättningar för pensioner	890,8	1 012,1	1 040,2	1 014,0	993,1
<i>varav avsättning pensionsskuld intjänat före 1998</i>	<i>543,6</i>	<i>560,0</i>	<i>537,5</i>	<i>511,4</i>	<i>487,5</i>
Övriga avsättningar	136,0	147,0	136,0	136,0	136,0
Långfristiga skulder	54,0	153,1	154,0	154,0	154,0
<i>varav lån i banker och kreditinstitut</i>	<i>0,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
Kortfristiga skulder	462,0	353,7	277,2	273,2	148,3
SUMMA SKULDER	1 542,8	1 665,9	1 607,4	1 577,2	1 431,4
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	3 595,8	3 489,5	3 794,2	3 894,6	3 894,9
SOLIDITET	57 %	52 %	58 %	60 %	63 %

Resultat

Resultaten för perioden varierar mellan 103 och 146 miljoner kronor per år, med ett genomsnittligt resultat på 127 miljoner kronor per år. Enligt lag ska kommuner redovisa pensionsskulden enligt blandfundsmodellen. Härryda kommun tillämpar dock fullfundsmodellen och behöver därför vid bokslut justera resultatet enligt blandfundsmodellen, vilket kan påverka resultatet både negativt och positivt beroende på år. Under 2024 försämras resultatet enligt fullfundsmodellen, eftersom pensionsskulden intjänad före 1998 räknas upp med inflationen. Detta innebär att resultatet med fullfundsmodellen blir cirka 18 miljoner kronor lägre än med blandfundsmodellen. Från och med 2025 och fram till 2027 förväntas inflationen sjunka, vilket gör att fullfundsmodellen ger ett högre resultat än blandfundsmodellen under dessa år. Justerat för blandfundsmodellen beräknas

resultaten ligga mellan 85 och 122 miljoner kronor. Med den budgeterade resultatnivån uppnås de finansiella målen för god ekonomisk hushållning, både för de enskilda åren och över en rullande fyraårsperiod.

Bilden visar resultatet för 2021-2027. Grafen visar utfall för 2021-2023 och budget för 2024-2027.

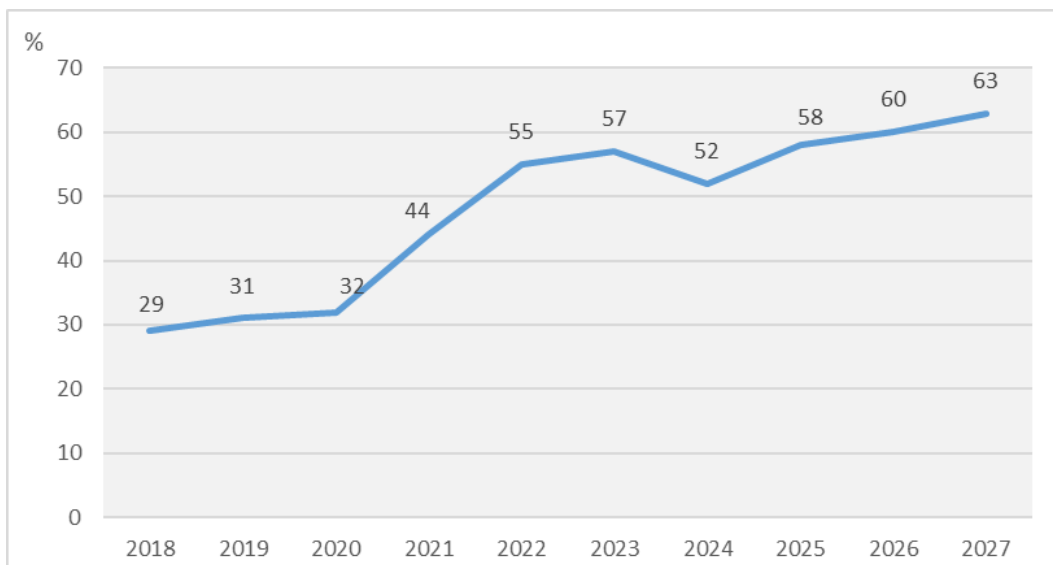
Soliditetsutveckling

Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga betalningsförmåga och visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats genom resultat och ackumulerats som eget kapital. Kommunen redovisar endast soliditet enligt fullfonderingsmodellen.

Målet är att soliditeten ska öka med en procentenhet per år och i genomsnitt med en procentenhet över en rullande fyraårsperiod. I bokslutet för 2023 uppgick kommunens soliditet till 57 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av ett positivt resultat samt att kommunen inte har några banklån. För 2024 budgeterades soliditeten till 52 procent, men prognosen för året visar på en högre soliditetsnivå, eftersom resultatet förväntas bli bättre än budgeterat och investeringsvolymerna inte når upp till budgeterade nivåer.

För 2027, som är det sista året i planperioden, beräknas soliditeten uppgå till 63 procent. Den fortsatta ökningen av soliditeten förklaras av relativt goda resultatnivåer. Det finansiella målet – att soliditeten ökar med en procentenhet per år – kommer att uppnås både för de enskilda åren och sett över ett rullande fyraårsperspektiv för åren 2025–2027.

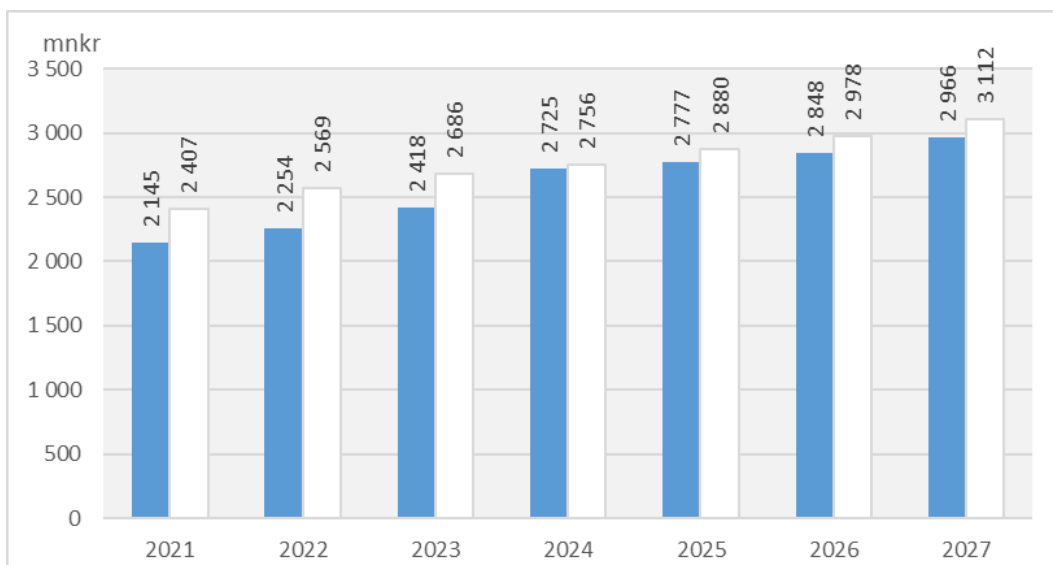
Bilden visar soliditetsutvecklingen från 2018.

Skatteintäkter och förändring av nettokostnader

Skatteprognosen baseras på uppgifter och prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), men tar även hänsyn till kommunens egen befolkningsprognos. Om befolkningsutvecklingen i Härryda kommun inte följer planen, kan intäkterna komma att förändras. Enligt skatteprognosen från SKR i april 2024 (cirkulär 24:27) beräknas skatteintäkter och utjämning öka med 4,5 procent år 2025, jämfört med de budgeterade värdena för 2024. Detta motsvarar ungefär 124 miljoner kronor, vilket är en betydande ökning. Mellan 2025 och 2026 förväntas ökningen vara något lägre, cirka 98 miljoner kronor eller 3,5 procent. Den ökade skatteintäkten är avsedd att finansiera löneökningar i den befintliga verksamheten, inflation för övriga kostnader samt volymökningar och eventuella ambitionshöjningar.

Skatter, generella statsbidrag och nettokostnader

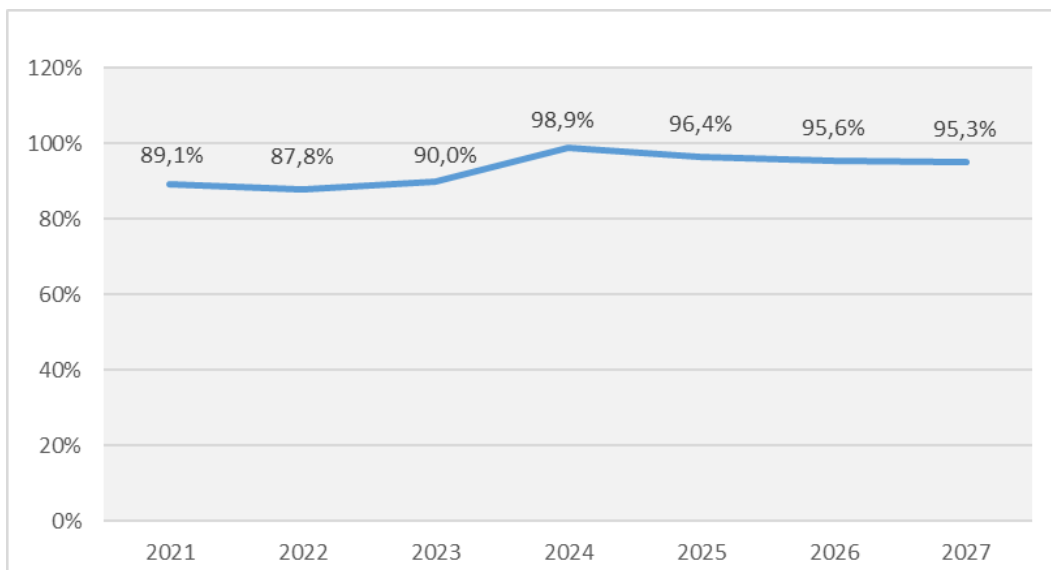

Diagrammet redovisar verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto samt utvecklingen av skatteintäkter inklusive utjämningar. Vänster

stapel visar nettokostnader och höger stapel visar skatteintäkter och utjämning. Skillnaden mellan staplarna motsvarar budgeterat resultat.

Nettokostnadsandel

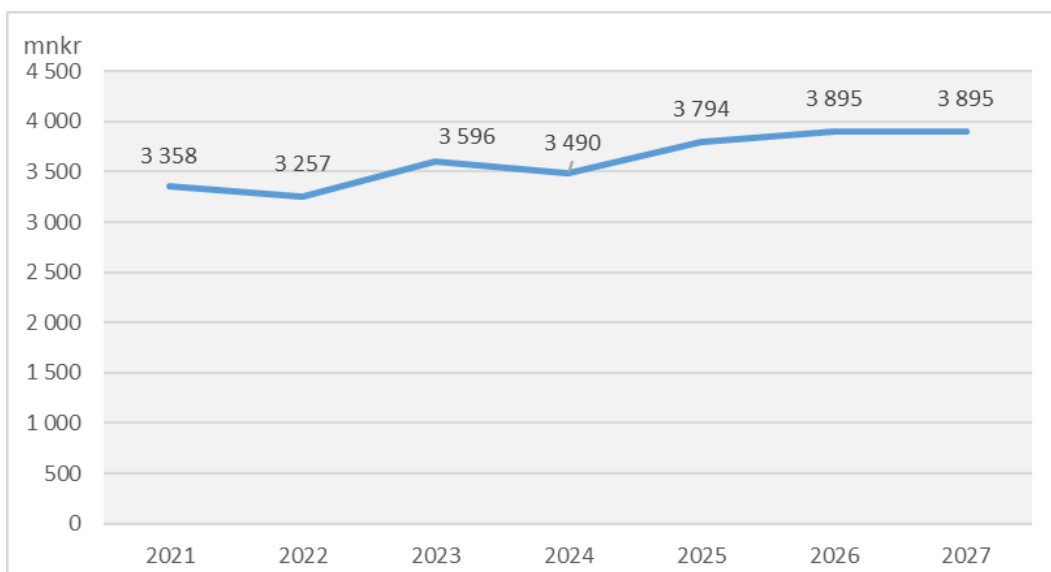

Diagrammet visar nettokostnaderna som andel av skatter och generella statsbidrag.

Tillgångar och investeringar

De totala tillgångarna har ökat de senaste åren men ökningstakten har avtagit eftersom VA-verksamheten bolagiserades från och med 2021.

Investeringsvolymen sjönk avsevärt när byggnation av nya vattenverket i Hindås inte längre skedde i kommunal regi. Även nybyggnation av skollokaler minskar när barn i för- och grundskoleålder inte ökar på samma sätt som tidigare år. Däremot har befintliga skollokaler behov av upprustning och renovering under kommande planperiod. Även en ny ishall är planerad att byggas inom planperioden.

Bilden beskriver utvecklingen av de sammanlagda tillgångarna i kommunen. Det bedömda investeringsbehovet för perioden 2025-2029 är 1 354 mnkr, varav 299 mnkr avser 2025. Maximal investeringsvolym är fastställd till 300 mnkr. Med stor sannolikhet kommer dock ett flertal objekt som budgeterats för år 2024 att utföras 2025 eller senare.

Långfristiga skulder

De långfristiga skulderna uppgick i bokslut 2023 till 54 mnkr och det motsvarade gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag. Banklånen har amorterats i sin helhet eller förts över till HVAAB och vid bokslutet 2022 hade kommunen inga banklån. Under planperioden är investeringsvolymen förhållandevis hög sett till de budgeterade resultaten. Det innebär att kommunen eventuellt kan behöva låna upp till 100 mnkr någon gång under planperioden.

Känslighetsanalys

Tabellen visar vilken effekt olika händelser har på Härryda kommuns ekonomi. Små förändringar innebär stora belopp, vilket visar hur viktigt det är med en marginal då budgeten fastställs.

Förändringar i känslighetsanalys, årseffekt för budgetår 2024	mnkr
Löneökning med 1 procent inklusive sociala avgifter	19,4
Räntan höjs/sänks 1 procent, på ett års sikt (låneräntan)	0,5
Inflationsförändring för övriga kostnader, 1 procent	12,7
Skatteunderlagsförändring rikets, 1 procent	26,4
Förändrad utdebitering med 10 öre	13,0

1.5.2 Sammanställning av drift och investering

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelse	182 910	316 889	413 809	423 538	430 756
Nämnd för utbildning, kultur och fritid	1 054 592	1 455 317	1 457 752	1 473 223	1 497 345
Socialnämnd	554 458	821 861	840 726	850 149	859 771
Politisk organisation	10 751	14 221	14 050	14 900	14 850
Finansförvaltning	-2 052 776	-2 638 831	-2 829 629	-2 892 417	-2 948 826
Resultat	250 065	30 543	103 292	130 607	146 104

Jämfört med kommunfullmäktiges junibudget är ramarna justerade med beslutad lönerrevision för 2024. Det innebär en omfördelning från finansförvaltningen till nämnderna och påverkar inte resultatnivån.

Budgeten för perioden 2025-2027 bygger på kommunfullmäktiges beslut för 2024-2026, med justeringar för demografiska förändringar och politiska beslut som påverkar 2025-2027. Resurstilldelningen till nämnderna har anpassats utifrån den senaste befolkningsprognosen, som visar på ett minskat antal barn och elever

i förskole- och grundskoleålder jämfört med tidigare prognoser. Samtidigt ökar antalet äldre invånare, vilket både i förhållande till förra årets prognos och i absoluta tal leder till en ökad efterfrågan på vård och omsorg. Prognoser för skatteintäkter och pensionskostnader baseras på uppgifter från SKR och KPA, publicerade i april 2024. Lönerevisionen är beräknad till 3 procent för åren 2025-2027 och budgeteras under finansförvaltningen.

Kompensation ökad inflation

Den senaste tiden har inneburit en ökad inflation med stigande priser inom många olika områden. För att hantera detta kompenseras nämnderna med 13 miljoner kronor för att täcka kostnadsökningar inom exempelvis livsmedel, datorer, mobiler, licenser, anläggningar, underhållsreparationer samt bränsle, energi och vatten.

Civilt försvar

I den strategiska planen betonas vikten av kommunens beredskap. Därför avsätts 4 mkr 2025 och drygt 7 mkr 2026-2027 inom det civilt försvar. Medlen ska användas för att skapa ett beredskapslager av livsmedel och förstärka säkerhetsfunktionen. Arbetet kommer främst ske inom sektorn för teknik och förvaltningsstöd.

Digitalisering

Digitalisering kommer att spela en allt viktigare roll för att effektivisera verksamheterna och möta framtida rekryteringsutmaningar inom välfärdssektorn. I den strategiska planen framhålls att arbetet med digitalisering behöver intensifieras. För att stödja detta avsätts 5 miljoner kronor i budgeten.

Omställningsreserver och kommunstyrelsens reserv

Under budgetperioden 2025-2026 uppgår nämndernas omställningsreserver samt kommunstyrelsens reserv till totalt knappt 29 miljoner kronor för 2025, med en ökning till drygt 36 miljoner kronor för 2027. Reserverna finns för att hantera ekonomiska risker. Kommunstyrelsen har en årlig reserv på knappt 23 miljoner kronor, och socialnämndens omställningsreserv ligger på nästan 3 miljoner kronor. Utbildnings-, kultur- och fritidsnämndens omställningsreserv är 3 miljoner kronor för 2025 men ökar till nästan 11 miljoner kronor för 2027.

Reserverna för Råda Säteri och kapitaltjänst kopplad till ökade underhållskostnader har tagits bort, eftersom mangårdsbyggnaden nu är uthyrd för restaurangverksamhet. Detta säkerställer hyresintäkter och medel för ökad kapitaltjänst är fördelade för planperioden. Om underskott skulle uppstå hanteras dessa av övriga reserver.

Befolkning, likviditet och inflation

De senaste åren har ett lågt födelsetal och förändringar i migrationspolitiken komplicerat prognosarbetet och lett till nedrevideringar. Den svaga konjunkturen har påverkat byggtakten, vilket ökar osäkerheten jämfört med tidigare.

För Härryda kommun visar den senaste prognosen att antalet barn och elever fortsätter att minska, samtidigt som antalet äldre ökar mer än tidigare förutspått. Befolkningsprognosen är beroende av att de planerade byggprojekten genomförs enligt schema.

För att möta framtida investeringsplaner behöver kassaflödet stärkas för att

undvika långsiktig lånefinansiering.

Inflationen har varit hög, vilket påverkar priserna på de varor och tjänster kommunen köper. Den största påverkan kommer från de rekordhög pensionskostnaderna under 2023 och 2024. För de kommande åren, från 2025 och framåt, förväntas inflationen sjunka, vilket skulle minska pensionskostnaderna avsevärt. Om inflationen inte sjunker som förväntat, kan det utgöra en finansiell utmaning.

Övergripande visar det finansiella läget en förbättring jämfört med tidigare år, men kommunen står inför strukturella utmaningar på grund av demografiska förändringar, särskilt inom utbildning, kultur, fritid samt teknik och förvaltningsstöd. Inom samhällsbyggnadssektorn behöver organisationen anpassas för att fungera effektivt under en lågkonjunktur med minskade intäkter, medan socialtjänsten arbetar med att möta en växande äldre befolkning och förändringar i lagstiftningen.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunstyrelse	102 648	306 135	269 415	271 751	177 499	255 195	284 215
Nämnd för utbildning, kultur och fritid	4 191	16 430	27 300	20 900	11 800	11 800	11 800
Socialnämnd	1 256	4 817	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400
Summa investeringar	108 095	327 382	299 115	295 051	191 699	269 395	298 415

Det bedömda investeringsbehovet för perioden 2025–2029 är netto sammanlagt 1 354 mkr, varav 299 mkr föreslås 2025. Med stor sannolikhet kommer dock ett flertal objekt som budgeterats för år 2024 att utföras under år 2025.

Förvaltningens bedömning är att det fortsättningsvis kommer att utföras investeringar för under 300 mkr per år då det sannolikt kommer att inträffa flera fördröjningar.

Investeringsbehovet har reviderats i enlighet med lokalresursplaneringen. Utifrån kommunens ambition att inte ha några banklån så kommer förvaltningen i framtiden att behöva utveckla investeringsplaneringen kopplat till likvidhanteringen.

1.6 Kommunstyrelsens ekonomi

1.6.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Taxor och avgifter	37 975	37 862	31 900	31 900	31 900
Hyror och arrenden	249 236	268 931	274 042	279 653	295 993
Bidrag	10 912	5 411	5 411	5 411	5 411
Fsg av verksamhet och entreprenad	239 951	230 990	219 034	218 801	219 761
Övriga intäkter	141 341	926	926	926	926
Summa intäkter	679 415	544 120	531 313	536 691	553 991
Lönekostnader	326 233	326 158	332 592	332 179	333 165
Köp av huvudverksamhet	69 839	84 831	88 331	86 631	88 331
Lokalhyror och markhyror	56 230	63 208	69 126	68 929	69 733
Avskrivningar och internränta	135 375	171 987	175 957	185 286	201 072
Övriga kostnader	275 162	214 825	279 116	287 204	292 446
Summa kostnader	862 839	861 009	945 122	960 229	984 747
Nettokostnader	183 424	316 889	413 809	423 538	430 756

1.6.2 Driftbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsens reserv	0	10 000	22 800	22 800	22 800
Exploatering och gatukostnadsersättning	-122 152	0	0	0	0
Kommunledning och stödfunktionerna	138 427	140 893	185 517	187 103	187 982
Samhällsbyggnad	99 547	98 786	116 561	116 141	116 741
Teknik- och förvaltningsstöd	67 602	67 210	88 931	97 494	103 233
Nettokostnad	183 424	316 889	413 809	423 538	430 756

Kommunstyrelsens verksamhetsansvar omfattar sektorerna samhällsbyggnad och teknik och förvaltningsstöd samt kommunledning och stödfunktioner.

Teknik och förvaltningsstöd

Budgeten bygger i stor utsträckning på volymförändringar utifrån befolkningsprognos samt lokalresursplan. I budget/plan ingår 5,7 mnkr för att täcka upp kostnadsökningar på grund av inflation.

För att stärka det civila försvaret och säkerställa beredskap i kommunen planeras ett livsmedelslager för måltidsverksamheten. 2025 budgeteras för en månads lager ca 3 mnkr, vilket fördubblas till tre månader från 2026. Dessutom beräknas säkerhetsfunktionen behöva utökas med ca 0,8 mnkr. Det ökade behovet beror på

det försämrade säkerhetspolitiska läget. Sammantaget uppgår satsningen till ca 4,2 mnkr.

Inom fastighetsfunktionen har budgeten anpassats efter objektsförändringar enligt lokalresursplanen. Internhyrorna, och kostnader kopplade till dem, har räknats upp med KPI enligt budgetmodellen. En del av kommunstyrelsens reserv för fastighetsunderhåll överförs, med successiv ökning över åren, till fastighetsfunktionen för att täcka kapitalkostnader för investeringar i planerat underhåll.

2024 års besparingsåtgärder, exempelvis avseende grönyteskötsel och filterbyten, återförs till budgeten för 2025. I syfte att renodla budgeten för husansvaret och minska administrationen överförs också internhyresbudgeten för kommunhuset och liknande administrativa lokaler till personalfunktionen från sektorerna.

I budgetförslaget upphör intäktsfinansiering från sektorn för utbildning kultur och fritid för tjänster inom ramen för det pedagogiska nätet. IT-funktionen får istället ett budgetanslag som överförs från sektorn, för att genomföra dessa tjänster.

Samhällsbyggnad

Sektorn för samhällsbyggnad kompenseras för inflationskostnader om 3,6 mnkr. Besparingsåtgärder som vidtogs inför 2024 om 2,5 mnkr återförs även till sektorns ram år 2025.

Ett beslut angående erbjudande om seniorkort som antogs i kommunfullmäktige år 2024 leder till en ökad kostnad för trafikverksamheten på 1 mnkr från och med år 2025 och 1,5 mnkr från och med år 2026. För att kompensera kostnadsökningen föreslår sektorn en generell minskning av trafiks driftbudget. Alla elever i årskurs 7-9 kommer erbjudas ett fritidskort i kollektivtrafiken. För att finansiera detta ökas anslaget till samhällsbyggnad med drygt 7 mnkr.

Kommunledning och stödfunktioner

Kompensationen för inflationen uppgår till 0,5 mnkr främst utifrån att många av kommunens centrala IT-system kostnadsförs här.

Under kommunledning och stödfunktioner föreslås justeringar 2025 för kostnadsökningar för räddningstjänsten 1,7 mnkr, E-arkiv 0,85 mnkr, processledare upphandling av nytt lönesystem ca 0,4 mnkr, samt säkerställa långsiktig finansiering för drift av Rävlanda trädgårdar ca 0,25 mnkr.

För 2026 och framåt beräknas en kostnadsökning för nytt lönesystem på ca 1,5 mnkr.

I bedömningen ingår också en justering inom utvecklingsfunktionen utifrån riksdagsvalet år 2026 om 0,3 mnkr.

Från och med 2025 samlas anslaget för administrativa lokaler under stödfunktionerna. Detta innebär en ramjustering från sektorerna till stödfunktionerna.

1.6.3 Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Inkomst		-2 500	0	0	-22 000	0	0
Utgift		308 635	269 415	271 751	199 499	255 195	284 215
Nettoutgift		306 135	269 415	271 751	177 499	255 195	284 215

I planperioden uppgår styrelsens samlade nettoinvesteringsbudget till 1 258 mnkr, varav 269 mnkr föreslås 2025. Det största projektet under planperioden är en ny ishall i Härryda som även omfattar träningsrink och idrottshall. Medel har även avsatts för renovering och underhåll av lokaler kopplat till fastighetsstrategi. I beloppen ingår även anslag för konstnärlig utsmyckning.

2 Kommunledning och stödfunktioner

2.1 Sektorns organisation

Kommunledning består av kommundirektör medan stödfunktionerna omfattar ekonomi och upphandling, personal samt utveckling. Kommundirektören ansvarar för och utövar styrning och ledning av den samlade förvaltningen.

Stödfunktionernas uppdrag är att leda, samordna samt stödja inom respektive ansvarsområde. I detta ingår att ansvara för och driva utveckling inom prioriterade områden.

2.2 Sektorns ekonomi

2.2.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Taxor och avgifter	22	0	0	0	0
Hyror och arrenden	665	1 186	1 186	1 186	1 186
Bidrag	4 015	1 339	1 339	1 339	1 339
Fsg av verksamhet och entreprenad	6 775	1 544	1 544	1 544	1 544
Övriga intäkter	1 106	50	50	50	50
Summa intäkter	12 583	4 119	4 119	4 119	4 119
Lönekostnader	79 710	75 981	79 158	79 158	79 158
Köp av huvudverksamhet	31 828	30 898	32 598	32 398	33 498
Lokalhyror och markhyror	6 236	5 835	18 578	18 584	18 723
Avskrivningar och internränta	1	20	20	20	20
Övriga kostnader	33 235	32 278	59 282	61 062	60 702
Summa kostnader	151 010	145 012	189 636	191 222	192 101
Nettokostnader	138 427	140 893	185 517	187 103	187 982

2.2.2 Driftbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ledning	47 519	47 311	70 572	70 372	71 472
Ekonomi och upphandling	20 764	20 283	22 179	22 179	22 179
Personal	32 721	33 597	52 681	53 967	53 760
Utveckling	37 424	39 702	40 085	40 585	40 571
Nettokostnad	138 428	140 893	185 517	187 103	187 982

Driftbudget/plan för kommunledning och stödfunktioner innebär en nettokostnadsökning jämfört med budget 2024 med 44,6 mnkr till år 2025, 46,2

mnkr till år 2026 och 47,1 mnkr till år 2027.

Budgeten för kommunledning och stödfunktionerna omfattas till stor del av personalkostnader, men en betydande del utgörs också av kommunens årliga medlemsavgift till Räddningstjänstförbundet vilken har uppräknats med 1,7 mnkr 2027, 1,5 mnkr 2026 och 2,6 mnkr för 2027 samt med 0,5 mnkr inom planperioden för övriga kostnader inom verksamhet räddningstjänst.

Kommundirektörens budget för utvecklingsresurs 2025 ökar med 17 mnkr, från 3,4 mnkr till 20,4 mnkr för planperioden. Kommunens budget för friskvårdsbidrag, som finns under kommunledning, återgår från 5,0 till 9,0 mnkr under 2025.

Budget om 16,7 mnkr för kommunens administrativa lokaler har centraliserats till personalfunktionen för planperioden, varav 1,6 mnkr kommer från övriga anslag inom kommunledning och stödfunktioner. De centrala medlen för kompetensförsörjning, som finns under personalfunktionen, återgår från 1,5 mnkr till 3,0 mnkr under 2025.

På ekonomi - och upphandlingsfunktionen återförs budget till 2025 för systemförvaltare och kategoristyrning om sammanlagt ca 2 mnkr för planperioden.

På utvecklingsfunktionen ges tillskott till budgeten för earkiv om 0,9 mnkr 2025 och 0,4 mnkr 2026 samt 2027 och budgeten minskas med 0,4 mnkr för euvalsamordnare 2025.

2.2.3 Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Inkomst							
Utgift	364	2 773	1 565	1 451	1 399	1 395	1 485
Nettoutgift	364	2 773	1 565	1 451	1 399	1 395	1 485

Investeringsbudgeten omfattar anslag för robotgräsklippare om 0,4 mnkr 2025 samt konstnärlig utsmyckning för planperioden som motsvarar 0,5 % av kommunens samlade investeringsbudget, dock maximalt 2,0 mnkr. I budget 2024 ingår ombudgeteringar.

2.3 Ekonomi och upphandling

2.3.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

2.3.1.1 Grunduppdrag

Funktionen ansvarar för processerna finans, budget, redovisning, ekonomisk uppföljning samt inköp och upphandling. Funktionen har en stödande, styrande och kontrollerande roll.

Vi är till för politiken och förvaltningens verksamheter och funktioner. Vi tillhandahåller tillförlitliga underlag och arbetar för att verksamheterna ska kunna bedriva den bästa verksamheten för kommunens invånare på ett sätt som är både rättssäkert och effektivt. Våra processer ska vara effektiva och tydliga för de vi finns till för. Vi ser våra roller i ett större sammanhang och vi kännetecknas av att vara kommunikativa och coachande.

Vi har effektiva processer

Våra uppgifter är korrekta och aktuella

Vi ser helheten och förstår sambanden mellan våra processer och verksamheterna

Den interna kontrollen är god

2.3.1.2 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal leverantörsfakturor	57 249	55 000	55 000	55 000	55 000
Varav elektroniska	49 467	45 000	46 000	47 000	47 000
Antal kundfakturor	59 820	60 000	60 000	60 000	60 000

2.4 Personal

2.4.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

2.4.1.1 Grunduppdrag

Personalfunktionen är kommunens centrala resurs för personalfrågor. Huvuduppgifterna är att genom ett konsultativt arbetssätt stödja chefer i personalfrågor. Funktionen ska se till att kommunen som arbetsgivare följer lagar, avtal och policys inom området, samt följer upp och kontrollerar bland annat sjukfrånvaron. Funktionen arbetar även med strategiska personalfrågor som ledarutveckling, arbetsgivarvarumärket och kompetensförsörjning. Till arbetsuppgifterna hör även kommuncentrala förhandlingar och samordning av löneöversynen i kommunen. Funktionen ansvarar för all lönehantering, pensionshantering och personalstatistik av olika slag. Funktionen arbetar även med att förebygga ohälsa, genom att arbeta med verksamhetsutveckling och

arbetslagsutveckling samt med rehabilitering av medarbetare. Kommunens gemensamma bemanningsenhet är placerad inom personalfunktionen.

2.4.1.2 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal löneutbetalningar per år	51 142	55 000	55 000	55 000	55 000
Antal tillsvidareanställda	2 947	3 050	3 050	3 050	3 050
Antal visstidsanställda	319	250	250	250	250

2.5 Utvecklingsfunktion

2.5.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

2.5.1.1 Grunduppdrag

Utvecklingsfunktionen är en stödfunktion med ansvar för frågor som berör och ska genomsyra alla verksamheter i förvaltningen. Utvecklingsfunktionen innehåller enheterna Digital utveckling, Kansli, Kommunikation samt Näringsliv. Dessutom finns ansvaret för processledning och samordning av kvalitetsarbete och hållbar utveckling, inklusive folkhälsa och miljö, inom funktionen. Huvuduppgiften för funktionen är att stödja kärnverksamheternas arbete, att samordna och processleda utifrån ett förvaltningsgemensamt perspektiv samt att stå för specialistkunskap.

Enheten för digital utveckling leder och samordnar det förvaltningsövergripande arbetet med digitalisering. Enheten stödjer också den verksamhetsnära digitaliseringen i olika faser för att säkerställa en ändamålsenlig digitalisering i hela kommunen. Genom utveckling och effektivisering av digitala verktyg förenklas och effektiviseras mötet med kommunen. Arbetet styrs genom kommunens policy för digital utveckling utifrån principerna invånaren först, digitalt först samt samverkan först.

Kanslienheten ger stöd och service till kommunens politiska organ genom bland annat sekreterarskap för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder med flera. Enheten samordnar och utvecklar den politiska ärendeprocessen, samt säkerställer att processen håller hög kvalitet, är rättssäker och väl förankrad i verksamheterna. Enheten stödjer kommunens politiska organ och verksamheter med att efterleva bestämmelser i lagstiftning, kommunens reglementen, delegationsordningar och arbetsordningar, samt samordnar och utvecklar arbetet kring dessa styrdokument. Vidare har enheten hand om diarium och kommunarkiv, samt ger stöd till förvaltningen i frågor som rör arkiv- och informationshantering. Därutöver bistår enheten förvaltningen och förtroendevalda med juridisk konsultation och utbildning samt leder kommunens arbete med planering och genomförande av allmänna val.

Arbetet med att utveckla Härryda kommuns interna och externa kommunikation

leds och samordnas av kommunikationsenheten. Arbetet utgår från kommunikationspolicyn som bland annat slår fast att förvaltningens kommunikation ska vara snabb, planerad, tillgänglig och anpassad till mottagaren. Enheten stöttar verksamheterna i deras kommunikationsarbete, både strategiskt och operativt. Kommunikationsenheten tar fram mallar, riktlinjer och utbildar chefer och medarbetare inom kommunikationsområdet. Att förvalta och utveckla kommunens olika kommunikationskanaler ingår i ansvarsområdet, liksom grafisk profil, kriskommunikation och mediefrågor.

Näringslivsenheten fokuserar på att göra Härryda till Sveriges bästa näringslivskommun. Arbetet baseras på näringslivspolicyn och det näringslivsstrategiska programmet, som fungerar som stöd för interna processer som gynnar företagen. Företagslotsen arbetar i nära dialog med både befintliga och nya företag i kommunen för att underlätta och förbättra kontakten med kommunen. För att säkerställa en positiv utveckling av kommunens kommersiella centrum samarbetar platsutvecklaren med fastighetsägare, näringsidkare och övriga förvaltningen. Besöksnäringsutvecklaren arbetar med att utveckla Råda Säteri till en modern och levande säterimiljö enligt fullmäktiges beslutade inriktning, samt med att främja besöksnäringen i hela kommunen. Den kommunala energi- och klimatrådgivningen är tillgänglig för företag, organisationer och privatpersoner, och verksamheten bedrivs genom ett samarbetsavtal med Borås Stad och finansieras av Energimyndigheten.

Förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete leds och samordnas via utvecklingsfunktionen, vilket bland annat inkluderar samordning, övergripande sammanställning och analys av uppföljning av olika slag, genomförande av enkäter med mera. Även arbetet med intern kontroll samordnas inom funktionen.

Arbetet med hållbar utveckling leds och samordnas av ett särskilt team med olika kompetenser inom områdena miljö, folkhälsa och hållbarhet. Teamets uppgift är att leda genomförandet av det hållbarhetsstrategiska programmet som ligger till grund för arbetet. Dessutom ansvarar teamet för det strategiska arbetet med folkhälsa, bland annat samverkan och avtal med hälso- och sjukvården kring folkhälsoinsatser samt för samordning av det interna miljöarbetet i förvaltningen.

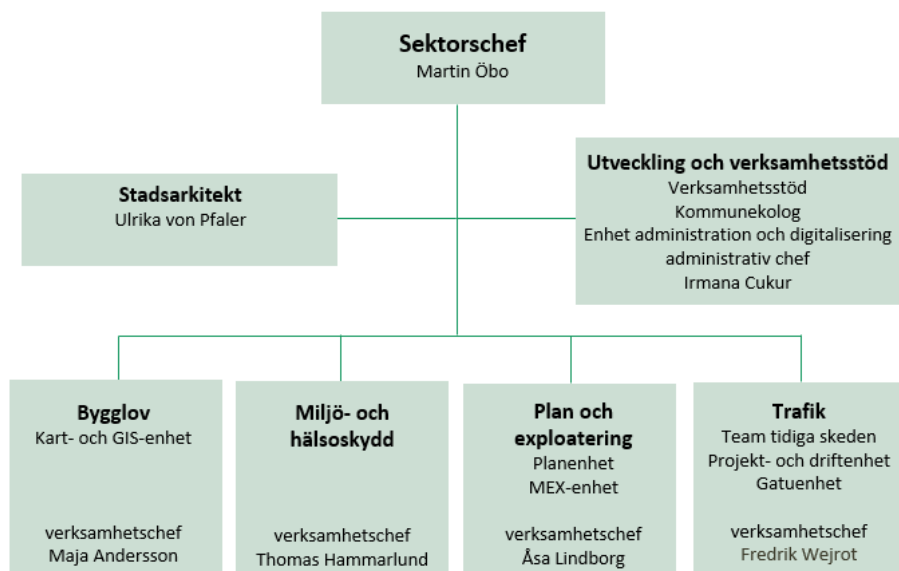
2.5.1.2 *Kvalitetsindikatorer*

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Andel chefer som anser att de fick svar på sina frågor och den hjälp och stöd de behövde i kontakt med kommunikationsenheten	83	81	77	78
Andel chefer som är nöjda med resultatet och anser att rådgivningen, kommunikationsinsatsen eller leveransen höll bra kvalitet	85	80	79	79
Andel chefer som anser sig ha rätt kunskaper och förutsättningar för att bidra till att Härryda kommun blir en mer kommunikativ organisation		79	76	83

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Andel chefer som anser att de fick svar på sina frågor och den hjälp och stöd de behövde i kontakt med kanslienheten	85	88	81	84
Andel chefer som uppfattar att arbetet som utförs av kanslienheten är av god kvalitet	63	56	54	59
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med hållbarhetsfrågor inom sin enhet		76	72	74
Andel chefer som upplever sig veta hur de kan bidra till Härryda kommuns arbete med hållbar utveckling		85	81	77
Andel chefer som upplever sig ha den kunskap de behöver inom hållbarhetsområdet		75	76	73
Andel chefer som upplever sig veta hur de kan bidra till att Härryda kommun ska ha Sveriges bästa företagsklimat		60	59	64
Andel chefer som upplever sig ha den kunskap de behöver inom näringslivsområdet för att kunna bidra till ett bra företagsklimat		53	59	55
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med näringslivsfrågor inom sin enhet		44	44	44
Företagarnas sammanfattande omdöme om företagsklimatet i Härryda kommun (1-6)	3,92	4,21	3,96	4,04
Placering i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i landets 290 kommuner	7	2	9	11
Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)			60	
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, andel (%)			46	

3 Sektor för samhällsbyggnad

3.1 Sektorns organisation

Sektorn för samhällsbyggnad ska utifrån ett helhetsperspektiv ge fysiska förutsättningar för ett trivsamt, tryggt och långsiktigt hållbart samhälle för alla boende och verksamma i Härryda kommun. Sektorn ansvarar för översiktlig och detaljplanering, mark och exploatering, gator, vägar och parker, kartor och geografisk information samt myndighetsutövning genom bygglov, miljötillsyn, hälsoskydd och livsmedelskontroll.

3.2 Sektorns ekonomi

3.2.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Taxor och avgifter	23 112	37 862	31 900	31 900	31 900
Hyror och arrenden	3 974	1 455	1 455	1 455	1 455
Bidrag	1 414	0	0	0	0
Fsg av verksamhet och entreprenad	30 230	29 225	28 225	28 225	28 225
Övriga intäkter	79	0	0	0	0
Summa intäkter	58 809	68 542	61 580	61 580	61 580
Lönekostnader	61 461	63 721	66 489	66 489	66 489
Köp av huvudverksamhet	37 714	43 933	42 933	41 433	42 033
Lokalhyror och markhyror	2 353	2 383	26	26	26
Avskrivningar och internränta	16 771	31 090	30 415	30 995	30 995
Övriga kostnader	40 057	26 201	38 278	38 778	38 778
Summa kostnader	158 356	167 328	178 141	177 721	178 321
Nettokostnader	99 547	98 786	116 561	116 141	116 741

3.2.2 Driftbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ledning samt utveckling och verksamhetsstöd	11 728	13 478	13 384	13 384	13 384
Plan och exploatering	0	-3 304	-2 553	-2 603	-2 603
Trafik	70 375	81 045	98 425	98 055	98 655
Bygglov	0	2 982	2 126	2 126	2 126
Miljö- och hälsoskydd	6 470	4 585	5 179	5 179	5 179
Mark och exploatering (tom 2023)	6 093	0			
Plan och bygglov (tom 2023)	4 881	0			
Nettokostnad	99 547	98 786	116 561	116 141	116 741

Sektorns driftbudget visar en nettokostnadsökning på 17,8 miljoner kronor för 2025, 17,4 miljoner kronor för 2026 och 18 miljoner kronor för 2027. Denna ökning beror på flera faktorer, inklusive en budget på 7,2 miljoner kronor för införandet av fritidskort för högstadiel elever skrivna i kommunen, indexjusteringar för prisökningar på 3,6 miljoner kronor och ökade kostnader på 1 miljon kronor för avgifter till Härryda Vatten och Avfall AB. De besparingsåtgärder om 2,5 miljoner kronor som infördes 2024, kopplade till klimatanpassningsarbete och en generell besparing per verksamhet, återförs till sektorns ram från och med 2025. Dessutom ökar budgeten för kapitalkostnader för investeringar inom trafikverksamheten med 4,3 miljoner kronor.

Utöver kapitalkostnaderna är drygt 40 procent av sektorns löpande driftbudget intäktsfinansierad, där en betydande del kommer från intäkter för plan- och bygglovsansökningar. Den rådande ekonomiska situationen, med minskat byggande, har påverkat sektorns möjlighet att hålla budgeten i balans. Under 2024 genomförde sektorn därför en omorganisation där åtta tjänster drogs in för att hantera underskott som uppstått till följd av övertalighet och uteblivna intäkter på grund av lågkonjunkturen. Anpassningen av personalbudgeten har arbetats in i sektorns nya organisationsstruktur och speglas i budgeten.

Den höga inflationen under lågkonjunkturen har påverkat sektorn negativt, särskilt när det gäller drift- och underhållskostnader för trafikverksamheten. Även kraftiga höjningar av taxor för vatten och avfall har haft en påverkan. Sektorn får därför kompensation för prisökningar, både genom indexjusteringar inom driften på trafik och genom ökat anslag för att täcka kostnader till Härryda Vatten och Avfall AB.

Beslutet från kommunfullmäktige 2024 att erbjuda seniorkort innebär en ökad kostnad för trafikverksamheten på 1 miljon kronor från 2025 och 1,5 miljoner kronor från 2026. För att kompensera denna ökade kostnad har sektorn gjort en generell minskning av driftbudgeten för trafik.

Kapitalkostnaderna, som består av avskrivningar och internränta, har justerats i enlighet med de projekt som specificeras i investeringsbilagan.

3.2.3 Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Inkomst	-2 049	-2 500	0	0	-22 000	-8 600	0
Utgift	15 012	162 912	41 500	39 500	46 100	43 500	51 560
Nettoutgift	12 963	160 412	41 500	39 500	24 100	34 900	51 560

Under planperioden 2025–2029 uppgår sektorns samlade investeringsbudget till 200 mnkr. Förutom pågående projekt som återfinns i bilagan, finns det projekt som ligger kvar i trafikverksamhetens planering men som är pausade/uppskjutna pga. tillståndprocess, överklaganden som då får nedprioriteras och som leder till årliga ombudgeteringar. Totalt prognostiseras ombudgeteringarna från 2023 omfatta cirka 120 mnkr. Jämfört sektorns förslag till investeringsbudget för perioden 2024–2028 finns det inga större förändringar mot liggande budget/plan.

Mölnlycke fabriker inom plan befinner sig i genomförandefasen där tre etapper är färdigställda. För Mölnlycke fabriker kvarstår två etapper, gång och cykelväg genom parken samt befintligt bostadsområde norr om planen. Tillståndprocesser för gång och cykelbron inom Mölnlycke fabriker inom plan pågår och planeras genomföras under 2025. I projektet Mölnlycke fabriker utom plan har delar som gång och cykelbana samt parkering färdigställts. Cirkulationerna vid Säterivägen/Allén/Benarebyvägen samt Säterivägen-Mölnalsvägen för att förbättra framkomligheten planeras för genomförande. Ovanstående arbeten planeras färdigställas under planperioden.

Kommunstyrelsen har gett i uppdrag att genomföra en samförläggning av gång

och cykelväg och överföringsledningar mellan Hällingsjö och Rävlanda ihop med VA-bolaget. Förvaltningen bedömer att markförhandlingar kan påbörjas under 2025. Det är dock i dagsläget oklart om och hur ett genomförande skulle kunna ske i närtid eller inte. Förnyade och intensifierade diskussioner förs mellan sektorn och HVAAB.

I samband med upprättande av ny detaljplan har kommunen tagit över vägar vid Abbortjärn vilket också möjliggör ny gång- och cykelväg utmed Abbortjärnsvägen. Projektet har en utgiftsbudget på 22 mnkr som finansieras genom att en gatukostnadsersättning tas ut med motsvarande belopp. Detaljplanerna för Mölnlyckemotet och för Bocköhalvön har upphävts och framdriften för dessa två projekt är i dagsläget oklart. I angränsning till Mölnlyckemotet kommer trafikverksamheten också bygga en ny cirkulationsplats för att förbättra trafiksäkerheten genom korsningen Säterivägen/Råda portar/Metallvägen.

Upprustningen av Biblioteksgatan beräknas kosta 16 mnkr under planperioden. Uppkomna brister utmed gatan samt utrustning och växtlighet i Mölnlyckes centrum kommer att ses över och åtgärdas. Fysisk byggnation för etapp två Gärdesområdet pågår. Projektet har visat sig vara betydligt mer omfattande och komplext i och med arbetet på smala ytor mellan fastigheterna, arbeten på privat fastighetsmark med mera. Projektet har sedan tidigare delats upp i två etapper och etapp två väntas stå klart till årsskiftet 2024/2025.

Inom kommande planperiod kommer även ett antal brorenoveringar att planeras in och utföras, vilket krävs för att säkra hållfasthet och livslängd på konstruktionerna. Trafikverksamhetens löpande reinvesteringsprojekt ligger fast likt tidigare 2024-års investeringsbudget.

Utöver egna investeringsprojekt ansvarar trafikverksamheten för projektering, upphandling och genomförande av utbyggnad av infrastruktur enligt detaljplan (exploatering). I planen ligger 15 genomförandeprojekt som helt eller delvis finansieras av markförsäljning och gatukostnadsersättning. Exempel på större projekt kopplade till exploateringar och detaljplaner är Landvetters-Backa Västra, Landvetter centrum kvarter 2-3, Älmhult, Företagsparken 3 och Bråta i Wendelstrand som även inkluderar en medfinansiering för utbyggnad av en saknad gång och cykelvägslänk mellan Solsten och Bråta som planeras genomföras under 2025–2026.

3.2.4 Exploatering, finansieringsplan

tkr	Bokslut		Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
	2023	Plan 2024					
Inkomst	71 831	120 530	41 400	33 500	221 400	223 600	577 500
Utgift	90 119	94 245	32 900	41 700	118 100	113 500	71 300
Nettoutgift	-18 288	26 285	8 500	-8 200	103 300	110 100	506 200

Exploateringsverksamheten följer produktionsplan för bostäder och verksamheter med byggnation av bostäder i kommunens tätorter samt exploatering av framtida verksamhetsmark. Finansieringsplanen visar exploateringsverksamhetens

bedömda likviditetspåverkan per kalenderår under kommande femårsperiod och innefattar inkomster från markförsäljning och gatukostnadsersättning samt utgifter avseende genomförandet av detaljplaner. I finansieringsplanen ingår även detaljplaner utan kommunalt markinnehav där kommunens insatser finansieras löpande genom plan- och exploateringsavtal innevarande år. Totalt under kommande femårsperiod bedöms utgifterna uppgå till 517 mnkr och inkomsterna till 1 312 mnkr. Tabell över samtliga exploateringsprojekt finns som bilaga till förvaltningens underlag för budget. Projekten är uppdelade i exploatering på kommunägd och exploatering på privatägd mark. Projektens totala projektkalkyl summerar inkomster och utgifter som redan bokförts på projekten samt kommande inkomster och utgifter i enlighet med aktuell exploateringskalkyl.

Del- och slutredovisningar sker när inkomster och förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och när det inte finns några framtida åtaganden. När exploateringsprojekten del- och slutredovisas bokförs kostnader och intäkter på resultaträkningen. Resultateffekterna uppstår inte regelbundet, varför de specificeras som så kallade jämförelsestörande poster i kommunens uppföljning och bokslut. Resultatet är svårt att förutsäga, inte minst på grund av den allmänna konjunkturutvecklingen och budgeteras därför till ett nollresultat i kommunens driftredovisning.

Exploatering på kommunägd mark

Verksamhetsmark

Detaljplanerna för verksamhetsmark för Ishall och verksamheter i Härryda samt Logistik och bostäder Link40 i Bårhult planeras för ett antagande 2024. Projekt som kräver en infrastrukturutbyggnad under planperioden bedöms vara Företagsparken etapp 3, Is- och idrottshall i Härryda och Logistik och bostäder Link40 i Bårhult. Under planperioden planeras försäljning av verksamhetsmark att ske vid Logistik och bostäder Link40, Ishall och verksamheter i Härryda samt Företagsparken etapp 3. Under 2024 upphävdes kommunens beslut om att anta detaljplanen för Mölnlyckemotet och Bocköhalvön. Projektens framdrift är i dagsläget oklart.

Bostäder

Mark för bostäder innefattar framförallt projekt med bostäder men vissa projekt kan även omfatta lokaler och olika typer av service såsom förskola, skola och särskilda boenden. Under planperioden kommer det pågå detaljplaner för bostäder på kommunal mark vid Landvetter Södra etapp 1 och vid Lunnavägen i Landvetter.

Utbyggnad av infrastruktur för bostadsområden pågår eller planeras starta vid Landvetter centrum kvarter 2-3 och Landvetters Backa västra. Utbyggnad av Magasinsvägen vid Backa Västra/Landvetter Södra har startat och kommer fortsätta till år 2025. Markförsäljningar planeras ske under planperioden vid bland annat Landvetters Backa västra, Älmhultsvägen och Lunnavägen.

Landvetter Södra

I projektet Landvetter Södra pågår flera parallella processer, bland annat har ett arbete med den första detaljplanen för projektet (detaljplan 1) påbörjats. I

projektets övergripande utgifter ingår genomförda markköp och väginvesteringar, såsom Magasinsvägens förlängning, samt personal- och processkostnader för kommunen. Däremot ingår inte kommande väginvesteringar utanför projektområdet, utöver Magasinsvägens förlängning. Under planperioden bedöms en ny strukturplan kunna tas fram och en första detaljplan antas, samt att markförsäljning och utbyggnad av infrastruktur i detaljplaneprojektet påbörjas i slutet av planperioden.

Exploatering på privatägd mark

Det pågår tre exploatörsdrivna detaljplaner för verksamhetsmark; Fläskebo avfallsanläggning, Logistik och bostäder Link40 i Bårhult och Airport City etapp 5. Detaljplan för verksamheter och logistik i Fäxhult avses påbörjas under planperioden. Under planperioden pågår detaljplanarbeten för mark för bostäder i projektet Älmhultsvägen samt i de exploatörsdrivna projekten Växthusen, Slamby och Link40. Utbyggnad av infrastruktur pågår och/eller slutförs i de tre exploatörsdrivna pilotprojekten för bostadsområden vid Alberts väg i Björröd, Wendelstrand och Säteriet. Under planperioden bedöms utbyggnad av kommunal infrastruktur påbörjas för Link40, Älmhultsvägen, Växthusen och Airport City etapp 5.

3.3 Plan- och exploatering

3.3.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

3.3.1.1 Grunduppdrag

Plan- och exploateringsverksamheten har ansvaret för fysisk planering, markförvaltning och exploatering inom kommunen. Genom hållbar fysisk planering som möjliggör tillskapandet av nya bostäder och verksamhetsetableringar men också utveckling av allt befintligt, skapas förutsättningar för att nå kommunens tillväxtmål. Genom ett effektivt och hållbart förvaltande och utveckling av kommunal skog och mark, skapas värdetillväxt och fortsatt goda förutsättningar att nå framtida utvecklings- och tillväxtmål. Sammantaget syftar verksamheten till att säkerställa en utveckling av kommunen i riktning mot den politiska viljan.

Arbetet med fysisk planering sorterar inom Planenheten som styrs och leds utifrån politiska mål och riktlinjer och sker i nära dialog med exploatörer, byggherrar, allmänhet och andra som berörs av planerna. Inriktningen är att producera planer för att nå bostadsförsörjningsansvaret och kommunens mål för befolkningstillväxt, på ett tids- och kostnadseffektivt sätt. Verksamheten redovisar löpande kostnader och nedlagd tid per projekt. Planeringen ska följa kommunens mål för god ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet och ha fokus på strävan att bli Sveriges ledande näringslivskommun. Genom att tillse en god tillgång till verksamhetsmark i strategiska lägen, bidrar planverksamheten till ett gott företagsklimat.

Mark- och exploateringsenheten ansvarar för att antagna detaljplaner är genomförbara och håller hög kvalitet med avseende på ekonomi, juridik och teknik. Verksamheten ansvarar även för att ta fram olika typer av avtal som bland annat reglerar köp, försäljning, arrenden eller andra nyttjanderätter på kommunal mark. Genom ett gott bemötande och öppenhet för olika perspektiv, bidrar mark- och exploateringsenheten med kunskap och kompetens till utvecklingen av kommunen som en professionell och effektiv serviceorganisation.

För att skapa de bästa förutsättningarna för ett gott samarbete mellan kommunen och involverade aktörer, sker verksamhetens samverkan strukturerat och organiserat. Genom att vara engagerad, se möjligheter och hitta lösningar, skapas förutsättningar för ett samarbete byggt på tillit, transparens och kostnadseffektivitet. Mod, nytänkande och handlingskraft är kommunens ledord och skapar framdrift för verksamheten och dess kompetenta medarbetare.

3.3.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Handläggningstid i snitt/år från uppdrag till antagande.	3	3	3	3
Social hållbarhet, Trångboddhet i flerbostadshus norm 3, andel %	36,6	38,2	38,1	38
Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge, andel % *	95	94,6		
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv	5,9	12,1	10,9	5,7
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	69		97,8	
Färdigställda hyresrätter i flerbostadshus, antal/1000 inv	4,52	10,28	6,46	3,26
Färdigställda bostadsrätter flerbostadshus, antal/1000 inv	0	0	2,97	1,13
Färdigställda äganderätter i småhus, antal/1000 inv	1,33	1,79	1,48	1,35

3.3.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal bostäder i antagna detaljplaner	100	660	1 495	0	800
Mängd verksamhetsmark i antagna detaljplaner (kvm)	0	30 000	580 000	0	270 000

3.4 Trafik

3.4.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

3.4.1.1 Grunduppdrag

Trafikverksamheten har ansvaret för att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens allmänna platser såsom gator, gång- och cykelvägar, parker och torg. Grunduppdraget handlar om att skapa levande, trygga och lättillgängliga offentliga utomhusmiljöer som uppskattas och värdesätts av kommuninvånarna. Utifrån tillgänglig budget ska största möjliga nytta skapas som bidrar till att kommunen når sina uppsatta mål.

Verksamheten har en samordnande roll för kommunens samhällsbyggnads- och trafikprojekt och genomför process- och projektledning inom områden som stadsbyggnad, transportinfrastruktur, kollektivtrafik, trafikmobilitet och trafikplanering. Vidare ansvarar trafikverksamheten för upphandlingar samt analyser och trafikprognoser. Genom noggranna och strukturerade arbetsrutiner och metoder säkerställer verksamheten att varje prioriterat projekt är hållbart och ekonomiskt genomförbart.

Verksamhetens grunduppdrag handlar även om att garantera en trygg, säker och tillgänglig trafikmiljö, särskilt i närheten av skolor och viktiga samhällspunkter.

Genom att planera för trygga och effektiva skolskjutsresor bidrar verksamheten konkret till målet Sveriges bästa skola. Verksamheten utfärdar färdtjänstillstånd samt hanterar beställning av omsorgsresor. Grunduppdraget handlar också om att ansvara för drift och underhåll av kommunens allmänna platser. Inom detta område omfattas gator, gång- och cykelvägar, parkeringar, torg och parker samt grönområden. Utifrån ett ökat politiskt intresse för biologisk mångfald, arbetar verksamheten idag systematiskt med detta.

3.4.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Medborgarundersökningen - Underhåll och skötsel av gator och bilvägar, andel nöjda (%)	35		76,6	
Medborgarundersökningen - Underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda (%)			68,6	
Företagsklimat Insikt - Markupplåtelse - Index	78	83	85	77

3.4.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal skolskjutsresor exklusive resor inom den allmänna kollektivtrafiken, st	114 405	127 000	128 000	129 000	130 000
Genomfarts- och huvudgator, lokalgator, m	145 538	147 000	148 500	150 000	153 000
Gång- och cykelvägar, m	119 404	120 000	121 000	122 000	124 000
Markupplåtelse på allmän plats, st	105	115	115	120	120
Antal utfärdade färdtjänst- och riksfärdstjänstbeslut, st	497	520	540	560	580
Hur många ärenden i infracontrol inkommer per år	3 529	3 500	3 500	3 500	3 500

3.5 Bygglöv

3.5.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

3.5.1.1 Grunduppdrag

Verksamheten för bygglöv har ansvaret för prövning och tillsyn, inmätning och utsättning av byggnation, framtagande av nybyggnadskartor samt utveckling och förvaltning av kommunens kartunderlag enligt framförallt gällande plan- och bygglag (PBL).

Bygglövsverksamheten omfattar handläggning och beslut i lovärenden, bland annat marklov, bygglöv, rivningslov och anmälan om åtgärder som inte kräver lov samt förhandsbesked. Verksamheten utövar även tillsyn för att säkerställa att krav utifrån plan- och bygglagen uppfylls. Bygglövsverksamheten kombinerar ett

offentligt myndighetsuppdrag med serviceorienterade insatser, så som rådgivning till allmänheten. Med fokus på att bidra till målet Sveriges ledande näringslivskommun, har verksamheten även utpekade företagsresurser som arbetar nära näringslivsenheten dels för erfarenhets- och kompetensutbyte och dels för att öka servicen gentemot våra företagare i kommunen.

Verksamheten ansvarar även för att framställa kartor och fastställa beslut om adress och lägenhetsnummer samt utsättning och inmätning i samband med bygg- och planprojekt. Utöver det ansvarar verksamheten för att förvalta, förädla och tillgängliggöra geografiska data (geodata) och geografiska informationssystem (GIS). Geodata är en förutsättning för digital samhällsbyggnad och genom en hög digitaliseringstakt bidrar verksamheten till en ökande servicegrad gentemot alla kommuninvånare och företag.

3.5.1.2 *Kvalitetsindikatorer*

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Andel bygglov beviljade inom 10 veckor, %	96	92	86	91
Handläggningstider bygglovsärenden från komplett ärende, antal veckor (medel)			13	
Företagsklimat Insikt - Bygglov - Index	67	67	68	62

3.5.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal bygglovsärenden	948	900	900	900	900
Antal producerade nybyggnadskartor	156	180	180	180	180
Antal genomförda husutstakningar	78	100	100	100	100
Antal beslutade tillsynsärenden		60	60	60	60
Antal inkomna förhandsbesked		50	50	50	50
Antal bostäder i beviljade förhandsbesked			60	60	60

3.6 Miljö- och hälsoskydd

3.6.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

3.6.1.1 Grunduppdrag

Miljö- och hälsoskydd har ansvaret för att bedriva tillsyn och provning utifrån framför allt miljöbalken och livsmedelslagen. I myndighetsuppdraget ingår även att ge råd och upplysningar om miljö- och hälsoskyddsfrågor till kommuninvånare, företag och organisationer.

Utifrån att det alltid är verksamhetsutövaren själv som ansvarar för att verksamheten följer gällande lagstiftning, handlar miljö- och hälsoskydds uppdrag om att genom tillsyn säkerställa att så sker samt att underlätta för verksamhetsutövarna att göra rätt. Detta görs bland annat genom att göra kontakten med kommunen enkel och att vara tydlig i skrivelser och beslut. Miljö- och hälsoskydd hanterar även ett flertal olika provningsärenden från både företag och enskilda. För att underlätta för de sökande att lämna rätt underlag, arbetar verksamheten med e-tjänster och information så att det ska vara lätt att göra rätt.

Enligt gällande lagstiftning ska det finnas en utredning för miljö- och hälsoskydd om tillsynsbehovet för respektive ansvarsområde. Utifrån behovsutredningen ska sedan en tillsynsplan årligen tas fram där det framgår vilka prioriteringar som görs och vilken tillsyn som kommer att utföras. I den årliga tillsynsplanen ska även konsekvenser av föreslagna prioriteringar beskrivas. För att använda befintliga resurser på bästa och mest effektiva sätt, och på så vis leverera mot gällande tillsynsplan, sätts fokus på att effektivisera administrationen samt att förenkla genom digitalisering.

3.6.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Företagsklimat Insikt - Livsmedelskontroll - Index	82	82	82	79
Företagsklimat Insikt - Miljö- och hälsoskydd - Index	62	64	71	75

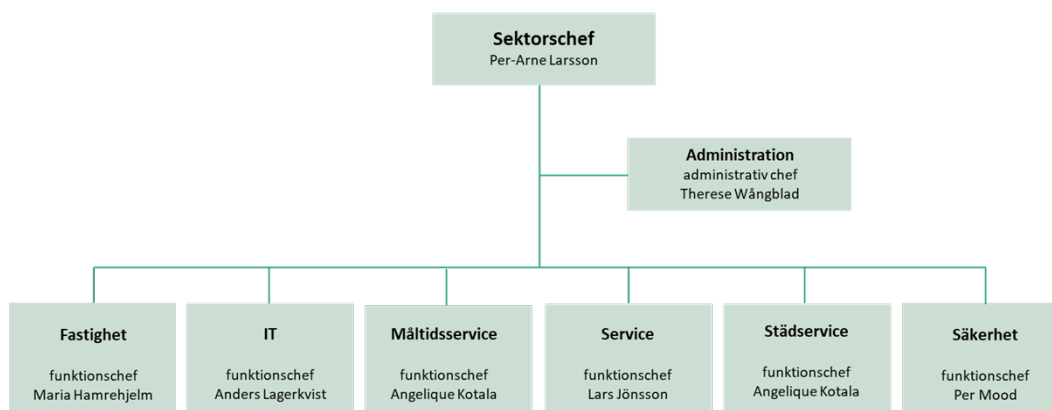

3.6.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal livsmedelsanläggningar	280	280	280	280	280
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter	91	96	77	77	77
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga hälsoverksamheter	69	71	71	71	71
Antal enskilda avlopp	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Antal tillståndsansökningar och anmälningsärenden	338	400	400	400	400
Andel inspektionsprotokoll senast fyra veckor efter inspektion		100	100	100	100
Andel inspektioner av planerade	88	100	100	100	100
Andel hanterade ansökningar av avlopp inom 90 dagar	58	60	75	90	90
Andel hanterade ansökningar av värmepump inom 42 dagar	61	60	75	90	90
Kostnadstäckning livsmedel		90	90	90	90
Kostnadstäckning hälsoskydd		50	50	50	50
Kostnadstäckning miljöskydd		75	75	75	75
Kostnadstäckning avlopp		75	75	75	75
Antal avlopp per handläggare		1 400	1 400	1 400	1 400
Antal förskolor/skolor per handläggare		25	25	25	25
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter per handläggare		40	40	40	40
Antal livsmedelsanläggningar per handläggare		190	190	190	190

4 Sektor för teknik och förvaltningsstöd

4.1 Sektorns organisation

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd är förvaltningens servicesektor. Uppdraget är att tillhandahålla intern service inom fastighet, städ, måltider, IT, säkerhet. Sektorn arbetar också med kontorstjänster i kommunhusen, posthantering, kontaktcenter, fordonscentral, krisledning, samt drift, skötsel och underhåll av kommunala fritidsanläggningar, gator och grönytor

4.2 Sektorns ekonomi

4.2.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Taxor och avgifter	15	0	0	0	0
Hyror och arrenden	244 597	266 290	271 401	277 012	293 352
Bidrag	5 483	4 072	4 072	4 072	4 072
Fsg av verksamhet och entreprenad	200 062	200 221	189 265	189 032	189 992
Övriga intäkter	8 385	876	876	876	876
Summa intäkter	458 542	471 459	465 614	470 992	488 292
Lönekostnader	182 156	186 456	186 945	186 532	187 518
Köp av huvudverksamhet	297	0	0	0	0
Lokalhyror och markhyror	47 641	54 990	50 522	50 319	50 984
Avskrivningar och internränta	118 603	140 877	145 522	154 271	170 057
Övriga kostnader	177 447	156 346	171 556	177 364	182 966
Summa kostnader	526 144	538 669	554 545	568 486	591 525
Nettokostnader	67 602	67 210	88 931	97 494	103 233

4.2.2 Driftbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ledning	4 571	4 384	4 424	4 428	4 428
Fastighet	27	6 669	11 884	15 627	20 116
IT	32 677	34 331	43 638	44 688	45 788
Måltidsservice	12 011	911	8 687	11 807	11 807
Service	10 295	8 793	8 971	9 411	9 561
Städservice	446	3 557	1 115	1 105	1 105
Säkerhet	7 575	8 565	10 212	10 428	10 428
Nettokostnad	67 602	67 210	88 931	97 494	103 233

Tre funktioner inom sektorn; fastighetsfunktionen, måltidsservice och städservice, är intäktsfinansierade av andra verksamheter inom förvaltningen med några få undantag där extern fakturering sker. Även servicefunktionen finansieras i huvudsak av intäkter, bland annat av trafikverksamheten samt kultur och fritid. IT-funktionen tar ytterligare ett steg till att bli i stort sett helt anslagsfinansierad genom att budgeten för den pedagogiska plattformen överförs från sektor UKF. Den del av säkerhetsfunktionen som avser krisberedskap och civilt försvar finansieras av statsbidrag från myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Budgeten har anpassats till volym- och objektsförändringar enligt befolkningsprognosen och lokalresursplanen. Exempelvis beräknas färre elever inom grundskolan och färre barn inom förskolan vilket påverkar måltidsservice som behöver anpassa organisationen till volymminskningarna. Tillkommande fastighetsobjekt omfattar bland annat ny ishall med idrottshall. Internhyrorna har justerats upp med KPI oktoberindex och städpriserna har räknats om med hänsyn tagen till löneökningar under den senaste treårsperioden. Kostnader för elektrifiering av kommunens fordonsflotta budgeteras också för planperioden.

Vissa besparingsåtgärder som ingår i budget 2024, såsom grönyteskötsel, filterbyten samt en tjänst inom mark och anläggningar, återförs till budgeten för 2025. I syfte att minska administrationen och renodla husansvaret överförs städ- och internhyresbudgeten för kommunhuset och liknande administrativa lokaler från sektorerna till personalfunktionen.

Inflationen under lågkonjunkturen har påverkat sektorn negativt, framför allt vad gäller livsmedels- och fjärrvärmekostnader men även taxor för vatten och avfall har höjts kraftigt. Under 2024 har priserna dessutom stigit kraftigt för bevakningstjänster. En indexkompensation har därför lagts till i budgeten för måltidsservice, fastighets- och säkerhetsfunktionen. I fastighetsfunktionen ingår också en indexuppräknings i den ordinarie budgetmodellen. Bedömningen är ändå att sektorn behöver göra fler anpassningar för att kunna möta prishöjningarna för framför allt fjärrvärme där priserna kommer att justeras upp ytterligare år 2025.

Inom ramen för civilt försvar föreslås en utökning med 1 mnkr på säkerhetsfunktionen för att stärka upp kommunens beredskap. Del av detta anslag föreslås finansiera en ny tjänst för att bland annat vara en del i att bygga upp det

civila försvaret samt inrymma rollen som signalskyddschef, vilket är ett krav för alla aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet. Dessutom budgeteras 3,2 mnkr för en månads beredskapslager med livsmedel år 2025 med en utökning till 6,4 mnkr nästföljande år för att omfatta två månaders lager.

4.2.3 Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0
Utgift	174 032	142 950	226 350	230 800	152 000	218 900	231 170
Nettoutgift	174 032	142 950	226 350	230 800	152 000	218 900	231 170

Sektorns investeringar styrs bland annat av verksamhetens behov av lokaler vilket omfattas av lokalresursplanen. Dessutom är investeringar i exempelvis upprustning av fastigheter och fritidsanläggningar, samt inventarier, utrustning, IT och maskiner en förutsättning för att sektorn ska kunna ge service till förvaltningen enligt respektive funktions grunduppdrag.

Investeringsplanen omfattar investeringar motsvarande 1 059,2 mnkr under femårsperioden, jämfört med 1 214,8 mnkr i gällande plan. Huvuddelen av investeringarna 969,1 mnkr, avser fastighetsfunktionen. Det största projektet som ska påbörjas under planperioden är en ny grundskola i norra Landvetter, vars investeringsutgifter beräknas till 300 mnkr. Dessutom ingår bland annat investeringsmedel för nybyggnad av en förskola, gruppbostad, ersättningslokal för driftpersonal och den nya ishallen i Härryda som även omfattar träningsrink och idrottshall. Därutöver omfattar planen ett flertal investeringsprojekt inom fastighetsfunktionen, bland annat omfattande renoveringar, installation av reservkraftverk och hållbar teknikomställning. En generell reduktion av investeringsbudgeten för fastighetsfunktionen, motsvarande 65 mnkr, har dessutom lagts in på år 2025 för att klara kommunstyrelsens totala investeringsram på 300 mnkr. Bedömningen är att tidsförskjutningar av investeringsprojekt möjliggör detta. 35 mnkr samt 30 mnkr flyttas till planen för år 2026 respektive 2027. Investeringsanslag för kommunens fritidsanläggningar ingår också, exempelvis upprustning och byte av konstgräs på en plan i Rävlanda. Årliga budgetanslag ingår för IT-funktionen, måltidsservice, servicefunktionen, städservice och ledning.

4.3 Fastighet

4.3.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

4.3.1.1 Grunduppdrag

Fastighetsfunktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet tillgodose verksamheterna med ändamålsenliga lokaler.

Funktionen ska med ny teknik och innovation, se till att lokalerna upplevs trivsamma, trygga och energieffektiva för hyresgästerna.

Utbildningslokalerna ska tillgodose verksamhetens behov för att uppnå målet om "Sveriges bästa skola".

Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Verksamheten och de byggnader som fastighet uppför och förvaltar påverkas av flera lagar och

förordningar inom främst plan-, bygg- och miljöområdet. Exempelvis arbetsmiljölagen som ställer krav på de lokaler som sektorn tillhandahåller, lagen om offentlig upphandling styr hur upphandling av nyproduktion sker samt Jordabalken som styr de flesta hyresavtalsförhållanden.

4.3.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Förbrukning eldningsolja (kubik)	71	58	53	50
Ändamålsenliga lokaler (NKI)		60		60
Nöjd kundindex		61		57
Personalindex		78		75
Andel påbörjade större underhållsprojekt i utbildningslokaler (jämfört med plan)			75	83
Kostnad för skadegörelse på kommunens fastigheter, tkr	3 519	5 412	1 457	1 219

Nöjd kundindex och personalindex hämtas från sektorns kundenkät.

4.3.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kostnad för ägda lokaler (kr/kvm)	968	1 060	1 098	1 061	1 136
Kostnad för hyrda lokaler (kr/kvm)	1 695	1 861	1 784	1 777	1 763
Total area, kvm (bruksarea)	228 706	229 347	228 702	241 242	241 404
Varav ägda lokaler, kvm (bruksarea)	206 704	206 580	206 710	219 420	219 582
Varav hyrda lokaler, kvm (bruksarea)	22 002	22 767	21 992	21 822	21 822
Antal inkomna ärenden/år	10 142	8 000	12 000	12 000	12 000

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Varav beställningar	323	300	150	150	150
Varav serviceanmälningar	9 819	7 700	11 850	11 850	11 850

4.4 IT

4.4.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

4.4.1.1 Grunduppdrag

IT-funktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet upprätthålla och utveckla en effektiv, tillgänglig och driftsäker IT-miljö. Servicedesk ska ge stöd och support till politiker och medarbetare i kommunen och skapa förutsättningar för verksamheterna att lyckas i sina grunduppdrag.

IT-funktionen ska skapa förutsättningar för att systemförvaltningen av verksamheternas IT-system fungerar och vara stöd i förvaltningens digitalisering.

Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas exempelvis av lagen om offentlig upphandling, lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster med särskilda krav på leverantör av samhällsviktiga och digitala tjänster samt lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

4.4.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Tillgång till nätverk i procent av total tid	99,6	99,8	99,8	99,9
Antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 1)	93	88	61	4
Antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 2)				
Antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 3)				
Andel ärenden som återkopplats inom 2 timmar (ärenden nivå 2)				
Andel ärenden som lösts inom 8 timmar (ärenden nivå 2)				
Nöjd kundindex (NKI)	72		77	
Personalindex	81		84	

Antal incidenter och andel ärenden nivå 2 och 3 börjar mätas från 2024.

Nöjd kundindex och personalindex hämtas från sektorns kundenkät.

4.4.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal ärenden i servicedesk	6 543	6 800	7 000	7 000	7 000
Antal användare i administrativa och pedagogiska nätverket	2 475	2 550	2 550	2 550	2 550
Antal datorer som IT-funktionen ansvarar för	1 501	1 600	1 600	1 600	1 600
Antal Iphone samt Ipad som IT-funktionen ansvarar för	1 691	1 700	1 700	1 700	1 700
Antal accesspunkter i det trådlösa nätverket	1 525	1 600	1 600	1 600	1 600
Antal switchar i nätverket	275	275	275	275	275
Antal hanterade/genomförda RFNS-ärenden	29	120	130	140	140
Andel verksamhetssystem som omfattas av systemförvaltningsmodellen	91	95	100	100	100

RFNS = Request for New Service. Bidrar till att nya funktioner införs på ett kontrollerat sätt med hänsyn till infrastruktur och behov

4.5 Måltidsservice

4.5.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

4.5.1.1 Grunduppdrag

Måltidsservice ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet tillgodose verksamheternas efterfrågan på måltider.

Funktionen ska laga maten från grunden och sträva efter att göra det med svenskproducerade livsmedel, så nära matgästen som möjligt.

Måltidsservice ska arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan och matsvinnet på förskolor, skolor och äldreboenden. Maten som serveras till barn, elever och äldre ska säkerställa goda matvanor och anpassas efter varje åldersgrupps närings- och energibehov.

Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas av livsmedelslagen, lagen om offentlig upphandling samt regler och anvisningar från miljö- och bygglovsnämnden. Dessutom arbetar måltidsservice utifrån Livsmedelsverkets rekommendationer för näringsrik mat.

4.5.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Matsvinn (kg/person/år)	15	15	13	10
Andel livsmedel som främjar biologisk mångfald (%)	30	29	29	32
Andel tillagningskök (%)	80	80	82	83

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Andel svenskproducerat kött (%)	95	95	95	95
Nöjd kundindex	78		88	
Personalindex	86		90	

Nöjd kundindex och personalindex hämtas från sektorns kundenkät.

4.5.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Råvarukostnad per matgäst och år	3 044	2 725	2 446	2 488	2 488
Antal matgäster	9 400	9 417	11 255	10 632	10 514

Antalet fritidsbarn är inräknade från och med år 2025

4.6 Service

4.6.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

4.6.1.1 Grunduppdrag

Servicefunktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet ge service utifrån områdena fordon, mark och anläggning, kontaktcenter samt kontorservice.

Funktionen ska vara drivande i förvaltningens omställning till en fossilfri fordonsflotta. Servicefunktionen ska driva och utveckla förvaltningens övergång till ökad digital kundservice genom att kontaktcenter är en väg in för kommuninvånarna. Kontaktcenter har också uppdraget att stödja och utveckla förvaltningens servicenivå mot invånare och företagare.

Funktionen ska tillse att det finns välfungerande och ändamålsenliga idrotts- och motionsanläggningar för kommunens invånare. Servicefunktionen ska också upprätthålla och utveckla en effektiv och väl fungerande postservice samt vaktmästartjänst till kommunhusen.

Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

4.6.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Tillgänglighet - andel samtal som kommer fram till kontaktcenter	95	97	93	93
Andel elbilar	5	7	15	14
Andel fordonskilometer med förnybart bränsle	40	45	45	47
Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra. (SCB:s medborgarundersökning)	6,9		7,6	
Nöjd kundindex (NKI)	85		83	

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Personalindex	91		89	

Medborgarundersökningen (Utrustning och skötsel idrotts- och motionsanläggningar): Delfrågan ger möjlighet att betygssätta på en skala 1-10.

Nöjd kundindex och personalindex hämtas från sektorns kundenkät.

4.6.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal ärenden till kontaktcenter	70 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Antal bilar	162	160	160	160	160
Antal idrottsanläggningar (idrottshallar, gymnastikhallar, idrottsplatser, elljusspår, ishall)	96	97	99	99	100
Antal badplatser som sköts av kommunen	9	9	9	9	9

4.7 Städservice

4.7.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

4.7.1.1 Grunduppdrag

Städservice ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet tillgodose kvalitetssäkrade städtjänster enligt standarden Instä 800/nordisk standard åt förvaltningens verksamheter.

Städservice ska ansvara för daglig städning, golvvård, flyttstädning, byggstädning, höghöjdsstädning, och fönsterputs.

Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas av lagen om offentlig upphandling samt regler och anvisningar från miljö- och bygglovsnämnden.

4.7.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Avverkningsgrad (kvm/person/timme)	255	258	255	254
Andel godkända kvalitetsmätningar (%)	81	92	98	98
Antal inköpta plastpåsar (25 l) per kvm	2,5	2,6	2,6	1,3
Nöjd kundindex (NKI)	67		65	
Personalindex	86		89	
Städkem per år i förhållande till städyta, kvm (liter)	0,05	0,03	0,01	0,01

Nöjd kundindex och personalindex hämtas från sektorns kundenkät.

4.7.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Städyta (kvm)	159 838	161 381	161 381	161 381	167 381
Antal städobjekt	118	118	118	118	119

4.8 Säkerhet

4.8.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

4.8.1.1 Grunduppdrag

Säkerhetsfunktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet samordna och utveckla arbetet inom områdena säkerhet, trygghet, krisberedskap och civilt försvar. Funktionen ska också stödja förvaltningen att öka sin kunskap och förmåga inom dessa områden.

Säkerhetsfunktionen ska ansvara för säkerhetsskyddet och att förvaltningen har en fungerande central krisledning.

Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas exempelvis av lagen om offentlig upphandling, lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, säkerhetsskyddslagen, kamerabevakningslagen samt lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

4.8.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Placering "trygg och säker kommun" (öppna jämförelser)	17	20	20	22
Antal anmälda brott, skadegörelse	686	870	811	575
Nöjd kundindex (NKI)		66		76
Personalindex		79		81
Upplevd otrygghet utomhus när det är mörkt ute (%)			15,2	15,2

Nöjd kundindex och personalindex hämtas från sektorns kundenkät.

Upplevd otrygghet hämtas från SCB:s medborgarundersökning.

4.8.1.3 Informationstal

	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal utbildningar/övningar för hela eller delar av krisorganisationen	7	7	10	12	12
Antal objekt med kamerabevakning	7	11	15	19	23

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2025-2029
KOMMUNLEDNING OCH STÖDFUNKTIONERNA
SB=Startbesked krävs

Proj SB nr	Projekt/beskrivning (belopp i t	Projektbudget		Budget 2025		Plan 2026		Plan 2027		Plan 2028		Plan 2029	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
SB	Konstnärlig utsmyckning				1 165		1 451		1 399		1 395		1 485
	Robotgräsklippare Råda Säteri			400									
Summa inkomster/utgifter				0	1 565	0	1 451	0	1 399	0	1 395	0	1 485
Summa netto				1 565		1 451		1 399		1 395		1 485	

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2025-2029

Bilaga 1

SEKTOR FÖR SAMHÄLLSBYGGNAD

S=Startbesked krävs

Proj SB nr	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget		Budget 2025		Plan 2026		Plan 2027		Plan 2028		Plan 2029	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
	Trafik projekt												
IR83	Mölnlycke fabriker inom plan		56 000		5 000								
IR65	Mölnlycke fabriker utanför plan		27 000				5 000						
SB IR87	Hällingsjö Rävlanda GC-väg		30 000		5 000				5 000				
IR51	Wendelsv Gärdesområdet GC-väg	1 500	20 000										
SB IR96	ME.Biblioteksvägen upprustning		16 000						2 000				7 000
IR06	Cirkulation Boråsvägen/Råda Portar/Metallvägen		10 000				3 000		3 000				4 000
IR07	Wendelstrand-Solsten GC -väg	2 500	11 500										
IR72	Abborrtjärn	22 000	22 000		3 000			22 000					
IR94	Bro Konstruktionsvägen		11 000		3 000								
IR20	Bocköhalvön		18 600		4 000		5 000		8 600				8 600
SB IR09	Härkeshultsvägen dagvattenåtgärd		4 000		4 000								
SB IR45	Solviksbron - Hindås		8 000		4 000								
IR08	Bro Stationsgatan, Landvetter		8 000				3 000						
IR10	GC tunnel under Allén, Kyrkvägen												
IR11	GC tunnel under Musikvägen												6 000
IR12	GC bro över Mölndalsån Björrodsmotet								4 000				
	Löpande åtgärder komponentbyte												
IR46	Kollektivtrafikåtgärder		500		500		500		500				500
IR81	Trafiksäkra Cykel- O Skolvägar		1 500		1 500		1 500		1 500				1 500
IR39	Trafikmiljöåtgärder		4 000		4 000		4 000		4 000				4 000
IR90	Reinvesteringar, underhåll verksamhet gata		8 000		8 000		8 000		8 000				8 000
IR30	Konstruktioner		2 000		2 000		2 000		2 000				2 000
IR05	Dagvattenåtgärder		2 000		2 000		2 000		2 000				2 000
IR99	Etableringsskötsel		500		500		500		500				500
	Summa egna projekt, Trafik			0	41 500	0	39 500	22 000	41 100	8 600	33 500	0	31 500

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2025-2029

Bilaga 1

SEKTOR FÖR SAMHÄLLSBYGGNAD

S=Startbesked krävs

Proj SB nr	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget		Budget 2025		Plan 2026		Plan 2027		Plan 2028		Plan 2029	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
	Trafik, projekt anslutna till exploaterings- projekt <i>Trafik, extra i anslutning till exploateringsprojekt</i>												
SB IR36	Mölnyckemotet-Kollektivtrafik		43 000						5 000			10 000	
	Summa nya detalplaner, Trafik			0	0	0	0	0	5 000	0	0	10 000	0
	Summa för Trafik totalt			0	41 500	0	39 500	22 000	46 100	8 600	43 500	51 560	20 060
	Summa netto Trafik			41 500		39 500		24 100		34 900		51 560	
	Summa inkomster/utgifter för sektorn			0	41 500	0	39 500	22 000	46 100	8 600	43 500	51 560	20 060
	Summa netto för sektorn			41 500		39 500		24 100		34 900		51 560	

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2025-2029
SEKTOR FÖR TEKNIK OCH FÖRVALTNINGSSTÖD
SB=Startbesked krävs

SB nr	Proj	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2025		Plan 2026		Plan 2027		Plan 2028		Plan 2029	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
		Fastighet												
		<i>LRP</i>												
IC40		Förskola Bråta ångar		49 280								5 000		24 820
SB IC35		Ny skola Norra Landvetter		300 000								100 000		100 000
IC89		Ishall, nybyggnad - Istrink med läktare samt träningsrink och idrottshall		279 000	180 000		90 500							
SB IC55		Gruppbostad 6 lägenheter		30 000										10 000
SB IC75		Lokal för drifpersonal TOF		28 000	5 000		16 000							
		<i>Övrigt inom fastighet</i>												
IC10		Maskiner/redskap			250		250					250		250
IC15		Traktorer			300		700					300		500
SB*IC20		Komponentbyten planerat underhåll			58 000		58 000					58 000		58 000
IC30		Anpassningar inom miljö			5 100		5 100					5 565		5 565
IC31		Anpassningar utemiljö			4 550		4 550					4 635		4 635
IC32		Storkök			2 500		2 500					2 650		2 650
IC33		Hållbar teknikomställning			3 000		3 000					3 450		4 000
IC34		Råda säteri			2 500		2 500					2 500		2 500
IC53		Bostadsrätter renovering			1 000		1 000					1 000		0
IC85		Garantiarbeten			500		500					300		300
IC97		Installation av reservkraftverk		26 300	13 500									
IC98		Ufbyte server kameraövervakning												
IA00		Genomlysning investering KF			-65 000		35 000							
		Summa Fastighet			0	211 200	0	219 600	0	122 700	0	202 400	0	213 220
		Ledning												
IC01		Kontorsinventarier TOF			100		100					100		100
		Summa Ledning			0	100	0	100	0	100	0	100	0	100
		IT												
IB02		Infrastruktur			5 100		3 600					8 450		7 550
		Summa IT			0	5 100	0	3 600	0	8 450	0	10 100	0	7 550

SB* Startbesked krävs för delprojekt på objekt som överskrider 1 miljon kronor.

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2025-2029
SEKTOR FÖR TEKNIK OCH FÖRVALTNINGSSTÖD
SB=Startbesked krävs

SB nr	Proj	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2025		Plan 2026		Plan 2027		Plan 2028		Plan 2029	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
		Service												
IC02		Inventarier husansvarig		100		100		100		100		100		100
IF10		Reinvesteringar Solsten		600										
SB IC99		Elektrifiering fordonsflotta		1 150		1 350		1 350		250				
IF01		Maskiner, inventarier o fordon (fritidsanläggningar)		3 400		200		200		3 700		400		400
IF04		Maskiner, fordon, redskap och inventarier (traffikanläggningar)		3 200		200		200		4 100		3 600		3 200
IF21		Upprustning lekutrymmen				400		400				500		
IF30		Upprustning av badplatser				300		300				500		
IF45		Upprustning spår och ridstigar		300						400				400
IF62		Inköp av isskötselmaskiner				2 500		2 500						
IF63		Inventarier till personalrum i ny ishall				500		500						
SB IF67		Upprustning och byte av konstgräs, Rävlanda								7 000				
SB IF68		Nytt konstgrässystem Säteriets näridrottsplats						500						
IF61		Lastbil med kran och redskap (utbyte)												5 000
IF69		Nya belysningsstolpar samt LED-armaturer Hindås								4 000				
		Summa Service		0	8 750	0	6 050	0	19 550	0	5 100	0	9 100	
		Städ												
IC05		Tvätt- och städmaskiner		700		700		700		700		700		700
IC08		Städmaskin ishall + idrottshall				250		250						
		Summa Städ		0	700	0	950	0	700	0	700	0	700	
		Måltid												
IC07		Maskiner och inventarier måltidsservice		500		500		500		500		500		500
		Summa Måltid		0	500	0	500	0	500	0	500	0	500	
		Summa inkomster/utgifter för sektorn		0	226 350	0	230 800	0	152 000	0	218 900	0	231 170	
		Summa netto för sektorn		226 350		230 800		152 000		218 900		231 170		

Exploateringsverksamhet 2025-2029-∞
SEKTORN FÖR SAMHÄLLSBYGGNAD
Exploatering på kommunägd mark

Benämning	Projektkalkyl, totalt			Ingående balans 2024		Prognos 2024		Kalkyl 2025		Kalkyl 2026		Kalkyl 2027		Kalkyl 2028		Kalkyl 2029-∞				
	Ink.	Utg.	Res.	Ink.	Utg.	Netto	ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.		
Verksamhetsmark																				
Hindås industriområde (vattenverk)	-10 800	11 700	900	-3 176	10 864	7 688	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ishall och verksamheter, Härryda	-10 000	15 100	5 100	-1 807	3 518	1 711	-800	1 500	-500	700	-2 600	3 100	0	3 200	-4 400	3 000	0	0	0	
Mölnlyckemotet	-34 000	18 700	-15 300	0	4 777	4 777	0	0	0	800	-14 000	5 900	-14 000	5 100	-6 000	100	0	0	0	
Mölnlycke företagspark III	-114 000	107 100	-6 900	0	2 478	2 478	0	700	0	700	0	7 200	0	25 300	-30 000	40 500	-84 000	30 200	0	
Summa Verksamhetsmark	-168 800	152 600	-16 200	-4 983	21 638	16 655	-800	2 200	-500	2 200	-16 600	16 200	-14 000	33 600	-40 400	43 600	-89 500	30 200	0	
Netto Verksamhetsmark		-16 200			16 655		1 400	1 700		-400			19 600	3 200			-59 300			
Mark för bostäder																				
Landvetters Backa (östra och västra)	-101 000	67 200	-33 800	-38	1 584	1 546	0	600	-3 400	2 000	0	9 700	0	8 200	0	7 700	-37 900	200	0	
Landvetter centrum kvarter 1-3	-48 300	32 600	-15 700	-23 340	9 347	-13 994	0	2 200	-12 300	12 400	0	100	0	0	0	0	0	0	0	
Airport City etapp 4*	-190 600	14 300	-176 300	-495	0	-495	0	0	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	
Bocköhalvön, Hindås	-24 500	21 800	-2 700	0	3 519	3 519	0	100	0	1 000	0	2 800	0	7 900	-8 600	6 500	-15 900	0	0	
Lunnavägen, Landvetter	-12 800	8 000	-4 800	-340	1 258	918	-300	700	-200	1 800	-12 000	2 100	0	2 100	0	0	0	0	0	
Idrottsgatan, Mölnlycke	-111 200	53 700	-57 500	0	0	0	0	0	-20 000	0	0	0	0	3 100	0	0	0	0	0	
Landvetter södra	-657 400	308 600	-348 800	-22 054	199 713	177 660	-5 800	58 900	-4 500	12 800	-4 900	8 600	-154 900	8 600	-154 600	7 600	-310 700	16 200	0	
Säteriet (särskilt boende)	-21 900	2 800	-19 100	-9 423	1 751	-7 672	0	0	0	0	0	0	-12 500	1 000	0	0	0	0	0	
Enebacken II, Mölnlycke	-115 000	98 500	-16 500	0	8 380	8 380	0	100	0	0	0	2 000	0	40 000	-20 000	38 000	-95 000	8 000	0	
Valborgs kulle, Mölnlycke	-28 500	18 500	-10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-28 500	15 400	0	
EDP P-hustomt, Mölnlycke	-41 400	26 100	-15 300	0	0	0	-200	400	-500	600	0	100	-40 000	13 500	0	10 000	0	1 200	0	
Summa mark för bostäder	-1 352 600	652 100	-700 500	-55 689	225 552	169 862	-6 300	63 000	-40 900	30 700	-16 900	25 500	-207 400	84 500	-183 200	69 900	-488 000	41 100	0	
Netto mark för bostäder		-700 500			169 862		56 700	-10 200		8 600			-122 900	-113 300			-446 900			
Summa kommunal mark brutto	-1 521 400	804 700	-716 700	-60 672	247 189	186 517	-7 100	65 200	-41 400	32 900	-33 500	41 700	-221 400	118 100	-223 600	113 500	-577 500	71 300	0	
Summa kommunal mark netto		-716 700			186 517		58 100	-8 500		8 200			-103 300	-110 100			-506 200			

*) Slutredovisades 2022. Medfinansieringsavtal mellan kommunen och Trafikverket har ingåtts avseende flygplatsmotet.

Exploateringsverksamhet 2025-2029-∞
SEKTORN FÖR SAMHÄLLSBYGGNAD
Exploatering på privatägd mark

Benämning	Projektkalkyl, totalt			Prognos 2024		Kalkyl 2025		Kalkyl 2026		Kalkyl 2027		Kalkyl 2028		Kalkyl 2029-∞	
	Ink.	Utg.	Res.	ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.
Verksamhetsmark															
EDP Airport City etapp 5	-23 500	23 500	0	-800	800	-900	900	-10 400	10 400	-10 400	10 400	-400	400	-300	300
EDP Fläskebo avfallsanläggning	-3 700	3 700	0	-400	400	-2 100	2 100	0	0	0	0	0	0	0	0
EDP Logistik och bostäder (Link40)	-93 500	22 300	-71 200	-6 700	6 300	-5 400	5 300	-6 500	6 100	-70 300	100	-100	300	0	1 200
EDP Verksamheter och logistik, Fäxhult	-3 900	3 900	0	0	0	0	0	-1 000	1 000	-800	800	0	0	-1 900	1 900
Summa Verksamhetsmark	-124 600	53 400	-71 200	-7 900	7 500	-8 400	8 300	-17 900	17 500	-81 500	11 300	-500	700	-2 200	3 400
Netto Verksamhetsmark		-71 200		-400		-100		-400		-70 200		200		1 200	
Mark för bostäder															
Älmhultsvägen, Hindås	-38 700	28 800	-9 900	-1 700	1 600	-1 400	1 400	-300	1 300	0	100	0	10 300	-33 000	11 600
EDP Slambý, norr om Landvettersjön	-14 700	14 700	0	-700	700	-700	700	-2 200	2 200	-5 700	5 700	-4 000	4 000	0	0
EDP Bårekulla 1:3, Landvetter	-2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2 000	2 000
EDP Bostäder i Säteriet	-13 200	10 600	-2 600	-4 200	4 200	-3 400	3 400	0	100	0	0	0	0	0	0
EDP Wendelstrand, Mölnlycke	-6 600	11 400	4 800	-500	500	-3 000	7 500	-100	100	-100	100	-100	100	-300	300
EDP Växthusen, Landvetter	-49 500	49 500	0	-1 000	1 000	-800	800	-100	100	0	0	0	0	-46 500	46 500
Summa mark för bostäder	-124 700	117 000	-7 700	-8 100	8 000	-9 300	13 800	-2 700	3 800	-5 800	5 900	-4 100	14 400	-81 800	60 400
Netto mark för bostäder		-7 700		-100		4 500		1 100		100		10 300		-21 400	
Summa privat mark brutto	-249 300	170 400	-78 900	-16 000	15 500	-17 700	22 100	-20 600	21 300	-87 300	17 200	-4 600	15 100	-84 000	63 800
Summa privat mark netto		-78 900		-500		4 400		700		-70 100		10 500		-20 200	

Exploateringsdrivna detalplaner (EDP) slutredovisas årligen vilket innebär att det inte finns något belopp att balansera mellan åren.

Total exploatering brutto	-1 770 700	975 100	-795 600	-23 100	80 700	-59 100	55 000	-54 100	63 000	-308 700	135 300	-228 200	128 600	-661 500	135 100
Total exploatering netto		-795 600		57 600		-4 100		8 900		-173 400		-99 600		-526 400	